

Veerkracht

Magazine van **It's My Child**
Januari 2021

JAARGANG 1 | NUMMER 1

Wat heeft COVID-19
met ons gedaan?

Onverwachte keuzes ten tijde van een crisis
Familiemomenten zijn onbetaalbaar
Opnieuw je routines zien te vinden...
Een reis met vragen, zonder antwoorden

“Bouwen aan *Veerkracht*” tijdens een crisis: lessen geleerd van de COVID-19 pandemie”

Je vaderland, je familie, vrienden, herinneringen achter je laten en helemaal opnieuw beginnen is één van de moeilijkste beslissingen die mensen over de hele wereld dagelijks nemen.

Er zijn honderden redenen waarom mensen over de hele wereld proberen hun leven in een ander land weer op te bouwen. Miljoenen mensen vluchten door oorlogen, schending van de mensenrechten of andere crisissen. Sommigen voelen zich niet langer veilig en zijn mogelijk doelwit van wie ze zijn, wat ze doen of waarin ze geloven, anderen verlaten hun thuisland tijdelijk voor een baan om in hun eerste levensbehoefte te kunnen voorzien en sommigen om een opleiding te kunnen volgen.

Het enige wat al deze mensen gemeen hebben, is dat ze huis en haard verlaten om een nieuw leven op te bouwen en te overleven. Ze willen een nieuw thuis creëren en moeten een weg zien te vinden in hun nieuwe samenleving.

Deze weg zit vol valkuilen, blokkades en uitdagingen: de taalbarrière, hun (sociale)netwerk staat weer op nul, culturele barrières, werkgelegenheid, acceptatie, racisme, maatschappelijke vooroordelen, enz. Maar de grootste uitdaging is dat ze de regie over hun eigen leven zijn kwijt geraakt. Ze hebben geen controle over hun eigen huisvesting, werkomgeving en hun gezinssituatie omdat vanaf het moment ze in Nederland aankomen hun plannen en beslissingen door anderen worden genomen die zich verantwoordelijk voelen voor om nieuwkomers te helpen. De gedrevenheid van deze mensen is alleen maar goed bedoeld maar onbewust nemen ze min of meer de leiding en controle over van andermans leven. In sommige gevallen wordt de kennis en kundigheid van nieuwkomers zeer laag ingeschat en wordt hun keuzevrijheid beperkt. Hierdoor verliest de meerderheid van de nieuwkomers de controle over hun eigen leven, ze verliezen hun zelfvertrouwen en functioneren niet in hun nieuwe samenleving.

De COVID-19-pandemie heeft de wereld lamgelegd. Het kostte heel veel mensen moeite aan de nieuwe situatie te wennen en

dat gold vooral voor de nieuwkomers, zoals vluchtelingen en migranten, die al worstelden met hun basisbehoeften en de controle over hun eigen leven. Alles wat buiten het thuisleven plaatsvond moest plotseling binnenshuis gebeuren: school, kantoor, speeltuin enz. Maar tegelijk bood deze nieuwe situatie een kans om de regie over hun eigen leven terug te winnen. Er was minder hulp, ze stonden er alleen voor en moesten zelf hun eigen manier vinden om met deze situatie om te gaan, naar oplossingen te zoeken en initiatieven te nemen. Dit tijdschrift weerspiegelt de kracht van nieuwkomers tijdens de pandemie, hoe ze erin geslaagd zijn om zichzelf en hun kinderen te beschermen en hun vaardigheden ontwikkelden om hun keuzevrijheid weer terug te krijgen. Ondanks deze moeilijke tijd zijn velen er sterker uitgekomen.

Welkom bij Veerkracht Magazine

De volgende stap in de ontwikkeling van It's My Child is de realisatie van dit tijdschrift: Veerkracht Magazine. Een kleurrijke verzameling coronaverhalen, over nieuwkomers in een extra lastige tijd. Hoe overleef je als je nieuwe wereld door alle virusmaatregelen nog eens extra op zijn kop wordt gezet? In dit magazine gaan we op bezoek bij de mensen die dat werkelijk meemaken. Verhalen uit het echte leven, over opgroeien en opvoeden in een extra ingewikkelde tijd...

Soha Shat
Initiatiefnemer It's My Child

Wat doet It's My Child?

Veel ouders ondervinden moeilijkheden bij het opvoeden van hun kinderen. Ouders missen bijvoorbeeld het zelfvertrouwen om hun kind te ondersteunen bij hun ontwikkeling of staan voor andere uitdagingen met betrekking tot de relatie van hun kind. Deze uitdaging is vele malen groter bij ouders die onlangs naar een ander land zijn verhuisd. Denk hierbij aan nieuwkomerouders met hun eigen perspectief, opleiding, normen en waarden die niet bepaald passen bij de nieuwe omgeving.

It's My Child heeft een programma ontwikkeld dat ouders begeleidt en stimuleert om hun ouderrol te behouden om zo de (educatieve, psychologische, sociale etc.) ontwikkeling van hun kind te kunnen ondersteunen. De kracht van dit programma is dat het niet alleen ouders ondersteunt in hun ouderrol, maar dat het vooral de ontwikkeling en groei van de ouders zelf als prioriteit stelt. Hierdoor is het ouderbetrokkenheid programma tegelijkertijd een empowerment programma, gericht op het vinden van een plek in de Nederlandse samenleving.

Het programma richt zich op de persoonlijke behoeften van de ouders met betrekking tot hun eigen zelfgroei en -werkzaamheid, waardoor hun gevoel van werkzaamheid als ouders mogelijk wordt. Bij verschillende activiteiten zijn ouders ervan overtuigd dat ze invloed hebben op hun eigen leven en meer verantwoordelijk worden voor de beslissingen en kansen die ze nemen.

Ons concept van werk is gebaseerd op dit citaat. Het is verdeeld in drie pijlers;

'Ieder mens is gebouwd om zichzelf te ontwikkelen en heeft een natuurlijke relatie, autonomie en competentie.'

-Luc Stevens -

Autonomie

Ouders moeten voor zichzelf kunnen beslissen en hun eigen keuzes kunnen maken die passen bij hun behoeften en speciale omstandigheden. Zij moeten de bron van ondersteuning en begeleiding voor hun kinderen zijn.

Relatie en sociaal netwerk

Ouders hebben hun eigen sociale netwerk nodig, zowel met ouders die zich in dezelfde situatie bevinden als met andere ouders en experts. Ze moeten ideeën kunnen uitwisselen om zo van elkaar te leren, het gevoel hebben dat ze tot een groep mensen, dus deel uitmaken van een gemeenschap en het gevoel hebben dat ze in staat zijn zowel ondersteuning te kunnen bieden als te accepteren.

Bevoegdheid

De relatie tussen ouders en hun kind is een holistische relatie. Het is de enige permanente relatie, het is de fundering van ieder kind en alleen zij hebben alle competenties in huis om hun kind(eren) te begeleiden, daarom is het zo belangrijk dat ouders de enige zijn en controle moeten hebben over hun eigen gezinssituatie. Het enige wat ze nodig hebben, is extra ondersteuning en begeleiding die voldoet aan hun persoonlijke behoeften en verwachtingen, die soms in tegenspraak zijn met hun culturele normen maar niet dat ouders hun rol als ouder opnieuw op zich moeten nemen.

De stichting It's My Child biedt scholen en gemeenten een krachtig cultureel programma dat ouders motiveert, stimuleert en ondersteunt bij het behouden van hun ouderrol.

Onze ambassadeurs die ook ouders zijn met een vergelijkbare ervaring geven de ouders die meedoen aan dit programma het vertrouwen dat zij ook in staat zijn om hun kinderen te kunnen ondersteunen in hun nieuwe omgeving. Deze internationale en krachtige groep vrijwilligers begeleidt ouders bij het maken van hun eigen interventieplan om zelf de antwoorden te vinden op hun eigen vragen.

Ik koos ervoor om niet in angst te leven 26
Wat staat er op tafel bij een gezin uit Syrië? 28
Na tien jaar AZC een verblijfsvergunning 30
De COVID-19 uitdaging overwonnen... 32
De hele wereld had dit nodig 34
Manahil verloor haar moeder tijdens de lockdown 36

Inhoud Veerkracht

<i>Waarom It's My Child er moest komen...</i>	6
<i>Mijn kinderen werd hier gepest</i>	8
<i>Onverwachte keuzes ten tijde van een crisis</i>	10
<i>Nog lastiger: een kind met ADHD</i>	12
<i>Familiemomenten zijn onbetaalbaar</i>	14
<i>Opnieuw je routines zien te vinden...</i>	16
<i>Een reis met vragen, zonder antwoorden</i>	18
<i>We whatsappen heel wat af</i>	20
<i>Timi uit Nigeria leert leven in Nederland</i>	22
<i>Ook lastig: verhuizen tijdens quarantaine</i>	24
<i>Wiskunde-les tijdens COVID-19</i>	38
<i>COVID-19 heeft ons ook veel inzicht opgeleverd</i>	39
<i>Aicha regelt weer zelf haar eigen zaken</i>	40
<i>Samen maken we een inclusief land</i>	44
<i>Ons hele gezin kreeg COVID-19</i>	46
<i>Het lijkt wel of iedereen de deur gesloten houdt</i>	48
<i>Tijdens de lockdown: de keuken van Eritrea</i>	55
<i>Wat heeft corona ons gebracht?</i>	49
<i>Mijn kinderen vonden het eerst maar saai...</i>	50
<i>True Meaning of Empowerment</i>	52
<i>Arianna kwam uit Rome naar Schipluiden</i>	56
<i>Positieve energie halen uit een moeilijke periode</i>	58
<i>Een mooie gelegenheid om ons nieuwe land te ontdekken</i>	60
<i>In elke crisis zit een geschenk</i>	62

Soha Shat

Waarom It's My Child er moest komen...

Palestina, Jeruzalem

Toen ik met mijn kinderen vanuit Palestina eenmaal veilig was aangekomen in Nederland, was ik ontzettend gelukkig. Ik herinner me nog het eerste moment in de trein van Schiphol naar Ter Apel toen ik naar mijn kinderen keek en zei: "Dit is ons nieuwe land, wat zouden jullie hier nog willen doen om het mooier te maken?" Sama begon met: "Ik wil alles groen maken. Het dak van deze trein wordt ook groen, planten moeten overal staan. Sarah antwoordde: "En ik ga jouw idee promoten om het in de hele wereld te implementeren want ik kan heel goed schrijven." Basher zei: "Ik zal helpen met het exporteren van alles wat groeit en bloeit in Nederland, naar de rest van de wereld." We lachten veel en gingen verder op onze reis.

Echter, sinds dag één dat ik in Nederland ben, realiseerde ik me dat ik totaal geen controle meer had over mijn eigen leven. Want alles werd geregeld door anderen: waar ik kom te wonen, naar welke school mijn kinderen gaan en bij welke sportschool de kinderen zich willen aanmelden. Op welke manier kunnen we integreren. Welke programma's we nodig hebben. We werden ingeschreven bij een nutsbedrijf zonder daar iets vanaf te weten.

Zelf doen

Mijn familie en vrienden zullen mij tot op de dag van vandaag omschrijven als een heel eigenwijs, moeilijk en onafhankelijk kind. Niemand hoefde mij te vertellen wat ik moest doen en hoe ik het moest doen. Dat was het resultaat van het leven in een cultuur waar de sociale controle vele malen groter is dan in Nederland. Ik ben opgegroeid in Abu Dhabi, de hoofdstad van de Verenigde Arabische Emiraten. Daar woont mijn familie al vijftig jaar, maar er is geen enkele kans de nationaliteit te krijgen. Je hebt alleen recht op een werkvergunning.

Rode symbolen

Het enige wat ik wist over mijn thuisland Palestina, waren de verhalen die mijn vader en opa ons vertelden. Ze noemden Palestina 'het land van de twee rode symbolen, liefde en bloed'. Toen ik in Palestina verder ging met mijn studie aan de Universiteit, werd het meteen duidelijk wat zij hiermee bedoelden. Iedereen zorgt voor elkaar want er zijn geen sociale voorzieningen. Als je ziek in bed lag was er altijd wel iemand die voor je ging koken, je hielp in het huishouden en voor de kinderen zorgde. De nachten waren altijd lang, soms kwamen familie en vrienden om te genieten van de rust maar soms waren

de nachten zo onrustig vanwege bombardementen en raketten dat we wakker bleven totdat de zon opkwam. Dit werd dus bedoeld met bloed vergieten, bezetting en apartheid. Elke dag was als een geschenk. Daar maakten we het beste van. Maar het gevoel om elke dag te moeten overleven en te vechten voor vrijheid, is onbeschrijfelijk.

Kracht

Uiteindelijk heb ik 18 jaar in Palestina overleefd, heb ik mijn bachelor en master succesvol afgerond en jarenlang gewerkt als onderwijsdeskundige. Ik leidde leraren en schooldirecteuren op in een geavanceerde methodologie en begeleidde hen hierbij op de scholen. Ook organiseerde ik veel vrijwilligersactiviteiten voor de gemeenschap, vooral voor vrouwen en jongeren. Mijn doel was om ze te overtuigen van hun eigen krachten en ze te ontwikkelen tot zelfstandige individuen. Tot augustus 2015 werd ik beschouwd als één van de meest succesvolle vrouwen in mijn vaderland. Ik wist wat ik wilde en waar ik heen wilde.

Als trotse moeder van vier geweldige kinderen, één zoon en drie dochters, allemaal geboren in Palestina, heb ik mezelf altijd beschouwd als een zorgzame moeder die feilloos wist hoe en waarin ik mijn kinderen moest begeleiden en ondersteunen. Ongeacht hoe hun dromen verschilden van mijn verwachtingen. Ik was die onafhankelijke moeder die drie keer in Palestina verhuisde om ervoor te zorgen dat, na elke daad van agressie, de kinderen die slechte ervaring zouden vergeten. Zo slaagde ik erin om ze psychologisch, academisch, mentaal en sociaal te ondersteunen. Nooit heb ik mezelf als een persoon gezien die iets niet kan. Het leven zit vol uitdagingen en we moeten allemaal leren hoe we daar op onze eigen manier mee omgaan.

In augustus 2015 vluchtte ik met mijn vier kinderen naar Nederland. Natuurlijk was ik me ervan bewust dat ons leven compleet anders zou worden maar ik hield drie dingen voor ogen: **Ik wil het doen**, want het was mijn eigen keuze ons land te verlaten om een betere plek te vinden voor mijn kinderen, waar ze in vrijheid kunnen leven en leren vredig met anderen samen te leven. **Ik kan het**, in de achttien jaren dat ik in de Verenigde Arabische Emiraten woonde werd ik gezien als een buitenlander, die ervaring neem ik mee. **Ik ga het doen, hoe**, wat en waar was voor mij een duidelijk plan. Nederland zag ik als een pioniersland als het gaat om keuzevrijheid. Nederlanders veroordelen apartheid. En we hadden al wat contacten in Nederland en waren ervan overtuigd dat wij onze weg zouden vinden.

Wat mij opvalt vanaf dag één is hoe Nederlanders alles organiseren. Er zijn altijd veel mensen bij betrokken en de meeste Nederlanders proberen anderen vanuit een goede intentie te helpen, maar daardoor raken nieuwkomers hun stuur kwijt. Dit zorgde er juist voor dat ik afhankelijk werd van anderen, iets waar ik mijn hele leven tegen heb gevochten!

Vertwijfeld

Ik voelde me voor het eerst in mijn leven machteloos en verloren. Twijfels sloegen toe, was ik wel die zelfstandige vrouw? Ben ik nu ineens een persoon zonder expertise? Ben ik nog wel die moeder die heel goed weet hoe ze haar kinderen kan begeleiden en ondersteunen of heb ik anderen hierbij nodig? Ik ben toch nog steeds die persoon die voor vele grotere uitdagingen heeft gestaan, zoals oorlogen en agressie. Waarom wordt mij steeds verteld hoe ik alles moet doen? Waarom kan het niet op mijn eigen manier? Moeten we allemaal op dezelfde manier denken? Want wie is uiteindelijk de juiste persoon voor kinderen waar ze heengaan met hun vragen en behoeften? Dat zijn toch papa en mama? Ik vroeg me af: helpen we mensen als we hun rol overnemen of maken we deze mensen afhankelijk van anderen? Al deze vragen lieten mij twijfelen of de begeleiding van nieuwkomers misschien niet anders zou kunnen.

In 2016-2017 zaten mijn kinderen op verschillende scholen, Ik merkte dat een van mijn kinderen te veel bezig was met sociale media. Ik probeerde een oplossing te vinden, we pratten over de redenen waarom hij sociale media zoveel gebruikte en wat de gevolgen waren. Ik deelde mijn zorg met mijn familie en kennissen hier en in Palestina en we hebben onze ervaringen met elkaar gedeeld. Ik kwam in contact met een professional die mij een paar tips gaf. Een paar maanden later heeft een van de scholen van mijn kinderen een avond georganiseerd over dit thema, waar ik geen deel aan heb genomen. Later hoorde ik dat ze vonden dat ik geen betrokken moeder ben!

Moedeloos

Mijn ervaring werd niet serieus genomen, mijn deskundigheid als moeder werd niet gewaardeerd, alles werd voor mij besloten. Hoe laat mijn kinderen naar bed moesten gaan, hoe laat ze moesten eten, wat er in de lunch box moest en in welke winkels ik moest winkelen. Mijn contactpersoon, die ik heel dankbaar ben, kon het vertrouwen van mijn kinderen winnen en begon hen te begeleiden en daardoor mijn rol als moeder over te nemen. Het meest pijnlijke moment was toen ik een gesprek had met een van mijn kinderen waarin ik uitlegde hoe ze nog een stap vooruit kon maken en ze antwoordde met: "Maak je geen zorgen mam, zodra ik meer wil weten, neem ik contact op met tante Paulien!"

Besluit

Op dat moment heb ik zelf de beslissing genomen dat niemand tussen mij en mijn kinderen mag komen. Ik nam zelf het stuur weer in handen als moeder. En dat is voor iedereen belangrijk! De regie hebben en houden over je eigen leven. Daarom ben ik begonnen met It's My Child, bij Ithaka, de school van mijn kinderen destijds. Mijn plannen werden goed ontvangen en een pilotproject werd geboren in juli 2017. Na twee succesvolle jaren werd It's My Child een officiële stichting. Het belangrijkste doel van It's My Child is om mensen geen vis te geven, maar om ze te leren vissen. Dit is de enige manier die garandeert dat ze hun leven lang te eten hebben.

Mijn trots zijn mijn kinderen; Sama, Basher, Rita en Sarah

Mamiko in gesprek met teamleider Ithaka, Gerben Houwer

“Mijn kinderen werden hier gepest”

“Wij zijn Japans. Ik kwam naar Nederland met mijn man en twee dochters in september 2019, vanwege het werk van mijn man. Mijn dochters zaten op de Japanse middle school (tussen basis en middelbare school) en we moesten voor een tijdje terug naar Japan om te zorgen dat ze klaar was voor de middelbare school. Precies toen was het coronavirus zich al beetje bij beetje aan het verspreiden in Japan, daarom maakte ik me wel zorgen om terug naar huis keren”.

“Tijdens ons verblijf in Japan waren we heel voorzichtig, we namen preventieve maatregelen en gingen niet naar buiten. We zagen zelfs onze ouders of andere familieleden niet. En op 16 maart 2020, de dag dat wij terugkeerden zoals gepland, ging Nederland in lockdown. Daarna werd het een heel moeilijke tijd voor mijn twee dochters.”

“De dag nadat we terugkeerden in Nederland, werd contact met ons opgenomen door de mentorleraar en hij vroeg mijn dochters hun huiswerk op te halen bij Ithaka. Toen ze naar

school gingen, werden ze bij de ingang de school lastiggevallen door een aantal medeleerlingen die ‘corona’ riepen. Sommigen renden plotseling weg bij mijn dochters, anderen gingen expres hoesten toen ze langsliepen, ook al hielden mijn meiden genoeg afstand. Ze luisterden naar muziek en zongen ‘corona, corona’. Iedereen lachte erom.”

“Dit deed mijn dochters veel pijn. Ze wisten dat ze gepest werden door de jongens en meiden omdat ze Aziatisch waren. Corona was slechts een excuus voor het plagen. Eigenlijk

hebben ze, sinds ze op Ithaka in september zijn begonnen, altijd een gevoel van ongerijmdheid gehad – belachelijk gemaakt worden, alleen omdat ze Aziatisch zijn. Maar ze praatten er niet over met mij of met mijn man. Onze meiden probeerden er mee om te gaan, probeerden anderen te begrijpen. De harten van mijn meiden, na vele malen, braken op een dag uiteindelijk.”

“Toen stopten ze met het luisteren naar Arabische muziek, terwijl ze juist altijd zeiden: “Ik ben Arabische muziek leuk gaan vinden”, en ze verloren hun interesse in Nederland. Ze lachten niet veel meer en wilden niet naar buiten. Mijn man en ik, wij maakten ons zorgen over hun gezondheid, en we probeerden ze over te halen om even mee naar buiten te gaan. Maar ze kwamen op een pijnlijke manier in opstand en waren erg ontevreden.”

“Uiteindelijk besloten mijn man en ik om ze met rust te laten, tot ze zelf weer naar buiten wilden gaan. Ook probeerden we samen zoveel mogelijk plezier te hebben in huis. Natuurlijk waren we altijd bang dat onze dochters zouden stoppen met naar Ithaka gaan. We dachten aan wisselen van school. Maar zelfs als we ze naar een andere school zouden laten gaan, wisten we dat dezelfde problemen overal konden voorkomen. Dus onze harten zouden nooit kunnen rusten.”

“Daarna was het voor ons een meevaller dat de schoolsluiting werd verlengd tot 1 juni. Tijdens deze periode veranderde hun gevoel beetje bij beetje. De meiden raakten meer gemotiveerd om te studeren en actief te participeren in de online lessen van Ithaka. Ze begonnen te praten over hun toekomst. Onze gesprekken lieten zien dat ze bereid waren om in Nederland te blijven wonen. Mijn man en ik waren heel blij en dachten dat ze over hun gevoelens heen waren gekomen in de afgelopen twee maanden.”

“Het is niet alleen door hun inzet waardoor ze in deze situatie konden doorzetten. Er is veel gebeurd. De mentor moedigde

ze herhaaldelijk aan en vertelde hen dat ze altijd welkom waren in de klas. Een teamleider vroeg ons wat hij kon doen voor mijn dochters en deelde de zorg voor hen nadat de school weer was begonnen. De contactpersoon bij It’s My Child liet veel compassie zien, had begrip voor de angsten van onze dochters, luisterde altijd naar ons en deed suggesties. Mijn buurvrouw leende ons een naaimachine voor mijn dochter, die gek is op handwerken, zodat ze mondkapjes kon maken en die ze naar haar zussen en oma’s in Japan kon sturen. En terwijl corona de wereld in zijn greep hield, praatten we steeds met elkaar over het geluk van leven in goede gezondheid. Ik denk dat al deze dingen onze gedachten op een positieve manier hebben veranderd.”

“Ik weet niet hoe corona en onze levens er straks uit zullen zien. Maar op basis op van deze ervaringen heeft ons gezin opnieuw het belang van zorgen voor anderen geleerd. Ik wil dat mijn dochters de volgen de keer degenen zijn die anderen helpen. En op dat moment zou ik heel blij zijn als ze het gevoel hebben dat deze pijnlijke ervaring voordelig voor hen heeft uitpakt.”

Gaby

De eerste schooldagen waren best heftig, ik sprak inderdaad de taal niet en al vrij snel lag ik buiten de groep, dit gevoel had ik nog nooit eerder ervaren ik was altijd bezig met mijn sociale leven, zowel in sport als na schooltijd. Maar na een kleine maand ging het prima met me, ik had vriendinnen ondanks dat ze me niet altijd even goed begrepen. Elke dag gingen m’n zusje en ik naar school, mijn vader naar zijn werk en mijn moeder bleef de hele dag alleen thuis achter. Mijn ouders nodigden verschillende bureaus uit voor kennismaking maar daar bleef het bij, uiteindelijk werden wij niet opgenomen in deze samenleving.

Als 12-jarige vertelden mijn ouders me dat we voor een paar jaar naar het buitenland zouden verhuizen. Mijn opa, de vader van mijn moeder begon zich gelijk grote zorgen over ons te maken: “Hoe gaan mijn kleinkinderen zich redden in een ander land, ze spreken de taal niet en ze moeten al hun vriendjes en vriendinnetjes achterlaten.”

Ambassadeur

Jaren later vertelde mijn moeder me dat de vier jaar in het buitenland de meest vreselijke jaren voor haar waren.

Toen ik in contact kwam met Soha, de oprichtster van stichting It’s My Child, realiseerde ik me gelijk dat de focus veel meer op ouders moet komen te liggen in plaats van kinderen, kinderen voegen zich veel makkelijker naar een nieuwe situatie dan ouders. Vandaar dat ik het heel belangrijk vind om te werken als vrijwilliger bij It’s My Child. We moeten bij de wortel beginnen. Als ouders terecht komen in een nieuwe omgeving, zullen ze eerst opnieuw moeten wortelen. Dit vraagt om extra verzorging voordat we uiteindelijk de vruchten kunnen plukken.

Indonesië, Bali

Onverwachte keuzes ten tijde van *een crisis*

“Mijn naam is Ayu en ik ben moeder van drie prachtige kinderen: Tsafiq, Tsuraya en Tashfin. Mijn familie en ik verhuisden naar Nederland in maart 2018, voor de vervolgstudie van mijn man. Persoonlijk had ik niet veel moeilijkheden met het aanpassen aan een nieuwe omgeving, omdat we ook ervaring hadden met wonen in Australië.”

“Op de vraag hoe mijn kinderen zich aanpassen aan de veranderingen, zou ik als antwoord geven dat het afhangt van hun verschillende karakters. Tsafiq is een makkelijk, meegaand kind dat zich makkelijk aanpast aan een nieuwe situatie en snel zelf nieuwe vrienden maakt. Het was wat moeilijker voor Tsuraya. Aan het begin had ze langer nodig om de motor op te warmen, maar met tijd en de juiste benadering begon ze nieuwe vrienden te maken en voelde ze zich meer op haar gemak. Na twee jaar wonen in Nederland waren mijn gezin en ik gewend aan het Nederlandse systeem en de omgeving.”

Stressvol

“Toen de Nederlandse regering bekendmaakte dat er een quarantainebeleid ingezet werd vanwege de uitbraak van het coronavirus, werd alles behoorlijk stressvol. Vooral tijdens de eerste twee weken van thuisonderwijs. Dit werd puur veroorzaakt doordat de situatie compleet het tegenovergestelde was van onze dagelijkse routine. Helaas was mijn man tijdens deze twee weken in Indonesië, om data te verzamelen voor zijn onderzoek. Dat betekende dat ik alle verantwoordelijkheid thuis had en alles moest regelen. Het was heel veel om al deze dingen ineens te moeten organiseren. Op een gegeven moment barstte ik in tranen uit en smeekte mijn man om zo snel mogelijk naar Nederland terug te keren. Maar naarmate de tijd verstreek, vond ik mijn eigen effectieve manier hoe om te gaan met alle veranderingen voor mij en mijn kinderen.”

“Als nieuwkomer ben ik ervan overtuigd dat mijn man de belangrijkste steun is die ik heb, voornamelijk omdat we in het buitenland wonen. Hier heb ik geleerd hoe belangrijk de

communicatie over elkaars gevoel is. Hoewel we altijd taken hebben gedeeld, begonnen we dit nog meer te doen tijdens quarantaine, omdat we allemaal thuis moesten blijven. Ik ben heel dankbaar voor hoe meewerkend, begripvol en hulpvaardig mijn man is. Hij is bereid om me te helpen met alles waar ik normaal gesproken verantwoordelijk voor ben, zoals het huis schoonmaken, koken of extra zorgtaken voor de kinderen. Door elkaar te steunen en er te zijn voor elkaar, is het makkelijker geweest voor mij om mijn huishouden te onderhouden en ook tussendoor rust te krijgen.”

Vragen

“Verder geloof ik dat het belangrijk is om de huidige situatie aan je kinderen uit te leggen en ook een goed gesprek met hen erover te hebben. Toen mijn man terugkwam uit Indonesië, moest hij veertien dagen in quarantaine. Hierdoor liet ik mijn kinderen ook niet buitenspelen met hun vrienden. In het begin begreep Tsafiq niet wat er aan de hand was. Hij bleef maar toestemming vragen om met zijn vrienden te spelen, tot ik uiteindelijk met hem ging zitten en een gesprek had over mijn zorgen. Een deel van mijn zorgen was de toestand van de vader van een van Tsafiqs vrienden, hij is namelijk leukemiepatiënt. We wilden hem aan geen enkel risico blootstellen en legden aan Tsafiq uit dat het mogelijk is om het virus bij je te dragen terwijl je er gezond uitziet. Door dit gesprek wilde ik hem laten reflecteren op de risico's en maatregelen die genomen kunnen worden om ze te voorkomen. Tsafiq realiseerde zich dat hij om zijn vriend en diens vader geeft, dus besloot hij om ook veertien dagen thuis te blijven. Ik verplaatste mezelf in de schoenen van Tsafiq tijdens het gesprek, zodat ik zijn perspectief kon begrijpen en dat hij dat van mij ook zou kunnen waarderen.”

“Ook het onderhouden van goed contact met de leraren is essentieel. Tijdens de periode van thuisonderwijs realiseerde ik me dat ouders de rol van de leraar innamen, zoals het controleren van de opdrachten van het kind. Dat was nogal een uitdaging voor mij, om de opdrachten van Tsafiq te controleren op Nederlandse grammatica. Daarom besloot ik in actie te komen en contact op te nemen met zijn docent, om de beste oplossing te bespreken. We kwamen tot het besluit dat de leraar van Tsafiq het antwoordformulier met mij zou delen van elke opdracht, om het makkelijker voor mij te maken. Toen de andere ouders hiervan hoorden, vonden ze het een goed idee en vroegen of zij ook de antwoordformulieren mochten ontvangen. Ik denk dat dit de beste oplossing is, zodat ouders zich niet verloren voelen bij het ondersteunen van hun kinderen.”

Geen printer

“Voor Tsuraya had de uitdaging meer te maken met de hoeveelheid werk zij kreeg van school. De school gaf haar slechts twee pagina's huiswerk per week. Maar Tsuraya en ik hadden het gevoel dat we meer konden doen dan dat. Ook al deelde de leraar een website met extra oefeningen, dachten we nog steeds dat het niet genoeg was. Ik besloot met haar leraar te praten en vroeg voor extra opdrachten, om de tijd thuis te vullen. De leraar was het ermee eens en zou in eerste instantie de opdrachten mailen. Helaas hebben wij thuis geen printer en we vroegen of de leraar elke pagina kon kopiëren voor Tsuraya. Hieruit leerde ik hoe belangrijk het is voor ouders om duidelijk met de leraar te communiceren over zorgen en om oplossingen te bespreken. Ik ben blij dat het mij is gelukt om mijn kinderen te helpen in hun ervaring met thuischoling.”

“Tot slot, je moet delen hoe je je voelt, met andere mensen. Zoals ik al aangaf, voelde ik mij gestrest aan het begin van de quarantaineperiode. Ik deelde mijn gevoelens met mijn vriendinnen in mijn gemeenschap, die ook moeder zijn. Het liet mij inzien dat ik niet alleen in deze situatie stond en dat ik niet de enige was die deze veranderingen doormaakte. Veel ouders voelden zich gefrustreerd en het duurde ongeveer een maand om te wennen aan de situatie. Ik ben heel blij dat ik met ze heb gesproken, omdat het mij deed begrijpen dat we allemaal in hetzelfde schuitje zaten.”

Negeren

“Momenteel ben ik meer gewend aan wat we nu Het Nieuwe Normaal noemen. Het begon voor mij met paniekerige gevoelens, maar nu heb ik de veranderingen geaccepteerd en probeer ermee te leven. Gedurende de tijd heb ik ook dingen ontdekt die mijn stress verhogen, zoals negatieve nieuwsberichten op sociale media. Daarom heb ik besloten om deze voortaan te negeren en ik volg alleen nog de officiële aankondigingen van de regering. Verder heeft deze quarantaine-ervaring de kwaliteit, van de tijd die ik spendeer met mijn familie, verbeterd. Ik heb mijn kinderen beter leren kennen en waardeer het om meer tijd als familie door te brengen. Als moslim heb ik gezien dat mijn kinderen gedisciplineerder omgaan met het vijf keer per dag bidden en de Koran dagelijks lezen.”

“Ik ga door met het opvolgen van het beleid van de regering wat betreft de anderhalve meter afstand, kleren wisselen, handen wassen nadat je naar buiten bent geweest en meer aandacht aan hygiëne schenken. Ook volg ik de nieuwe schoolregels en instructies om groepsvorming te voorkomen. Al met al, tijdens deze gekke tijd, is het belangrijk om te communiceren met andere mensen en met je eigen kring te praten over hoe je je voelt.”

Samen muziek maken

Marokko, Hassantoren Rabat

Met je kind Nederlands leren

Nog lastiger: een kind met ADHD

Samira is 33 en woont negen jaar in Nederland. Haar man woont al iets langer in Nederland. Samen hebben ze twee zonen van 3 en 8 jaar. Oorspronkelijk komt het gezin uit Marokko. Voor de coronacrisis was Samira elke dag buiten met haar twee zoontjes, want haar 8-jarige zoon Achraf heeft ADHD. Hij doet ook aan sport: kickboksen en voetbal.

Voor Samira is het lastig om thuis te blijven tijdens de coronacrisis, want Achraf vindt het heel moeilijk om stil te zitten. Daarom gaan Samira en haar zonen voor een half uur naar buiten. Na het buitenspelen maakt Achraf zijn huiswerk met korte pauzes tussendoor. Die oplossing werkt voor Samira en haar zoon heel goed. Verder heeft Samira weinig familie en vrienden in Nederland. Haar enige kennissen zijn buurvrouwen die zij op het schoolplein van haar zoontje ontmoet. Dat laatste kon natuurlijk ook niet meer, toen de scholen gesloten waren. Hierdoor merkte zij dat een leegte ontstond die gepaard ging met een eenzaam gevoel, bij haar en vooral bij haar zoontje. Hij mocht een lange periode geen vriendjes en klasgenoten zien.

Samen leren

Toch benoemt Samira een voordeel: ze leert nu Nederlands van haar kinderen. Samira begon tijdens de lockdown samen met

haar kinderen Nederlands te leren, omdat zij toch samen thuis zaten. Zo heeft ze een paar kinderboeken gekocht om samen uit te lezen en woorden te leren. Ook bekijken ze nu alleen maar Nederlandse TV en kijken ze gezamenlijk YouTube-filmpjes om de uitspraak te oefenen. Iedereen thuis vindt het een leuk idee en de uitspraak gaat beter. Ook belt haar zoontje ook vaak met andere klasgenoten, als ze bijvoorbeeld aan het gamen zijn. Zo verliest hij de interactie niet met leeftijdsgenoten, en wordt hij toch gepusht om Nederlands te praten.

Samira vertelt dat het haar goed doet om te zien hoe snel haar zoontje de taal oppikt en hoe blij hij is als hij trots aan zijn vader vertelt welke woorden hij allemaal heeft geleerd. Samira weet nu ook hoe ze beter met de ADHD van haar zoon moet omgaan.

Teamleider

Wat gebeurde er toen COVID-19 toesloeg

School dicht? Onvoorstelbaar...

Gerben Houwer

Wij begeleiden onze leerlingen in hun groei naar een volwassen bestaan in hun nieuwe land. Ithaka is de eerste school in dat nieuwe land. Daar hoort natuurlijk het leren van de Nederlandse taal bij, maar er is zoveel meer dat ze op de weg naar volwassenheid goed kunnen gebruiken.

Precies zes maanden geleden gingen de scholen dicht. De scholen dicht? Eigenlijk een onvoorstelbare zin die inmiddels niet meer zo onvoorstelbaar is. Maar ook Ithaka, de eerste school in het nieuwe land, ging dicht. Zo voelde het. In realiteit was het natuurlijk net anders. De schoolgebouwen gingen dicht, maar het onderwijs ging door: op afstand.

En als het onderwijs doorgaat dan werken wij ook vanuit onze missie. Dat was het vertrekpunt voor het afstandsonderwijs toen het schoolgebouw echt leeg bleef en de leerlingen thuis moesten werken.

“Ithaka stelt zich ten doel leerlingen te begeleiden in hun groei naar een volwassen bestaan”.

Dat is de hoofdzin van onze missie, dit is onze pedagogische opdracht. En het beroep op volwassenheid is in een crisissituatie groot. Hoe kan je actorschap blijven tonen als er van bovenhand van alles voor je bepaald wordt? Hoe blijf je verbonden met jouw omgeving als alle interactie online is. Welke mate van verantwoordelijkheid kan ik al nemen voor een situatie die eigenlijk niemand echt overziet? Wat is nu wenselijk gedrag voor mezelf en voor anderen? Wij wisten het al langer. Het pad naar volwassenheid bewandel je niet alleen en niet alleen op school. Leren en ontwikkelen is een interactief proces waarin jongeren en volwassen in wisselende mate samen verantwoordelijk zijn. Wij willen de ouders hun verantwoordelijkheid niet ontnemen. Ook niet als de situatie nieuw, moeilijk, verwarrend en uitdagend is. We willen niet in de weg lopen als zij verantwoordelijkheid willen nemen voor het volwassen worden van hun kinderen. Dat is de basis van de samenwerking die wij met de ouders aan willen gaan als zij hun kinderen naar onze school brengen.

Ik heb als docent, teamleider en vader van twee jonge kinderen de verschillende aspecten van het thuisonderwijs en het thuis werken moeten ervaren. Als je dit vanuit een lerende mindset benadert dan heb ik het mógen ervaren, maar natuurlijk voelde het niet altijd zo want laten we eerlijk zijn: wij streven in onze pedagogische opdracht naar een goede verbinding maar zelfs via dagelijkse online contacten is het realiseren van een echte relatie moeilijker.

Ik was onder de indruk van de ouders van onze leerlingen die het roer in eigen hand namen. “Wij hebben ook in deze tijd verantwoordelijkheid te nemen”. Dit niet alleen voor zichzelf en de eigen kinderen maar ook voor elkaar en elkaars kinderen. Dat is hoe ik de ouders die zich verenigd hebben in It's My Child steeds meer zie samenwerken. “Wij zijn de ouders, wij nemen verantwoordelijkheid voor onze kinderen en als we het niet weten hoe dat moet dan zoeken we met elkaar, bij elkaar steun, inspiratie en informatie”.

Dus toen het schoolgebouw dicht ging, kwamen de ouders in actie: online sessies over “hoe werkt het Nederlandse onderwijssysteem” met een moderator, twee experts en drie vertalers. Ouders die andere ouders steunen in het verkrijgen van een laptop en betrouwbaar internet.

Voorbeelden van ouders die verantwoordelijkheid nemen voor “de kleine en de grote omgeving”.

Makkelijk? Nee. Lukt het altijd? Nee. Lukt het vaak? Ja. Lukt het vaker? Ja.

Wat lukt wel: het kind voelt zich gesteund door de volwassenen op haar/zijn weg naar volwassenheid omdat de ouders volwassenheid tonen.

Gerben Houwer
Teamleider Ithaka

Suhad kwam uit Syrië met man, zoon en vier dochters

Familiemomenten zijn onbetaalbaar

Syrië, Damascus, paleis van de pasja Asad al-Azem

Suhad kwam in Nederland aan vanuit Syrië met haar man, zoon en vier dochters. Haar zoon is 24 en woont in Amsterdam. Zelf woont Suhad met haar man en dochters in Nederhorst. Suhad volgde een Nederlandse taal cursus en heeft daarbij niveau A2 gehaald. Haar dochters gingen elke dag naar school. Totdat de scholen dicht gingen als gevolg van het coronavirus. De quarantaine was niet gemakkelijk voor Suhad, noch voor haar familie. Tegelijkertijd was het ook weer niet heel erg, omdat ze alle activiteiten van buiten de deur, met name voor de jongste, verving door andere. De vervangende activiteiten waren niet minder waardevol. Sterker nog: Suhad leerde de gezamenlijke momenten meer waarderen.

Volgens Suhad gingen haar twee jongste dochters nadat de scholen waren gesloten meer tijd spenderen aan tv kijken en spelletjes spelen op hun telefoon. In eerste instantie leek dit een normaal gevolg. Maar nadat de tijd verstreek viel haar op dat, zodra haar dochters klaar waren met de online lessen, zij meteen naar het beeldscherm vlogen om meer online spelletjes te spelen. Suhad realiseerde zich dat ze met een passende oplossing moest komen, ze wist immers niet hoelang de scholen nog gesloten zouden blijven.

“Ik wilde dat mijn dochters hun tijd meer doorbrachten in de vorm van leuke activiteiten zodat ze zich niet zouden gaan vervelen binnen. Ondertussen wilde ik ook dat ze hun tijd nuttig zouden gebruiken en educatieve activiteiten of dingen zouden ondernemen om de familieband te versterken.”

Puzzelen

“Daarom kocht ik een puzzelspel voor ze, en Lego”, vertelt Suhad. “Ik weet dat zulk speelgoed enigszins educatieve waarde heeft en kan helpen met hersenontwikkeling en intelligentie. Mijn twee dochters vonden de spellen heel erg leuk en begonnen hun tijd door te brengen met het bedenken van oplossingen voor de puzzel, om deze compleet te maken. Daarbij waren we ook samen bezig met het bouwen met de Lego. We hadden een prettige tijd samen als familie. We kwamen zelfs tot de conclusie dat onze tijd tijdens het coronavirus beter was dan daarvoor.”

“Bovendien hebben allebei mijn dochters speciale talenten voor kunst en sport. Tijdens de lockdown gingen ze door met hun hobby's. De jongste is gek op voetballen, daarom ging ze regelmatig naar de tuin om met de bal te spelen. Ik kocht ook een klein, plastic zwembad omdat de publieke zwembaden gesloten waren vanwege het virus. Ik wilde mijn dochters de mogelijkheid geven om zoveel mogelijk te bewegen.”

Waterkrijt

“Allebei mijn dochters houden ervan om te tekenen. Dus ik kocht waterkrijt voor ze, zo konden ze zich blijven ontwikkelen in hun hobby. Gedurende deze tijd hebben we veel verschillende, kleurrijke verhalen gemaakt. Zelf heb ik ook een grote collectie boeken en verhalen verzameld, die ik voornamelijk bij de kringloopwinkel heb gekocht. Een paar heb ik gekregen van een van mijn Nederlandse burens. Tijdens de corona-lockdown waren mijn dochters erg geïnteresseerd in deze boeken. Dit bracht mij veel geluk en trots.”

Suhad: “Ik heb veel geleerd tijdens de quarantaine. De belangrijkste les voor mij was dat alles mooi kan worden als het gedaan wordt door familieleden samen. Het is waar, ik heb veel geklaag gehoord van ouders over hun kinderen die voor een lange tijd thuis zaten. Hoe dan ook, vanuit mijn ervaring zou ik willen aanraden aan elke moeder en vader om deze familiemomenten te waarderen. Ze zijn namelijk onbetaalbaar. Ik zou ze ook willen aanraden om veel activiteiten met hun kinderen te doen. “Want samen kan je van alles meer genieten!”

Elke dag organiseren we een speelmoment

Rwanda, Kivumeer

Gisèle (37) heeft twee kinderen, een dochter en een zoon. Ze is geboren en getogen in Rwanda, maar heeft ook in Kenia en Tanzania gewoond. Gisèle heeft een bachelor in bedrijfsinformatietechnologie en is als hoogopgeleide immigrant begin 2020 naar Nederland verhuisd.

“Ik werk voor een adviesbureau. Als gezin wonen wij in een rijtjeshuis in de Utrechtse Zuilen. Mijn Nederlands is echt beginnersniveau, ik kan inmiddels eenvoudige zinnen maken.”

“Vóór de coronacrisis bestond ons leven uit normale routines”, aldus Gisèle. “Eerst ’s ochtends wakker worden, met mijn kinderen ontbijten, dan de kinderen uitzwaaien, zij gaan inmiddels zelfstandig op de fiets naar school terwijl ik op weg ga naar mijn werk in Papendorp. Door COVID-19 veranderde die routine compleet. De kinderen gingen niet meer naar school, ik moest vanuit huis werken, we moesten eigenlijk opnieuw onze routine zien te vinden...”

Online ontmoeting

Omdat de scholen, sportclubs, parken en musea gesloten waren vanwege het coronavirus, was het een moeilijke tijd voor Gisèle en haar kinderen. “Ik moest opeens vanuit huis werken en tegelijkertijd de kinderen begeleiden met hun schoolopdrachten. Het huishouden ging ook gewoon door. Ik stond er helemaal alleen voor, omdat mijn man op zakenreis was en niet meer terug mocht keren naar Nederland. Uiteindelijk is hij zes maanden van huis geweest. Mijn dochter kwam in maart 2019 op Ithaka, precies aan het begin van de coronacrisis. Ze had haar leraar en haar nieuwe klasgenoten nog nooit fysiek ontmoet. We hadden geen idee wat ons te wachten stond. We kregen wel een brief van Ithaka met alle informatie over haar lesrooster en haar klas, we installeerden de nodige applicaties op haar computer, zodat ze online kon beginnen en we begonnen langzaam te wennen aan onze nieuwe routine. Als kersverse ouder met zeer beperkte kennis van de Nederlandse taal was het een uitdaging voor zowel mij als mijn dochter. Want het was een nieuwe school, nieuwe klasgenoten, een nieuwe leraar en de eerste ontmoetingen vonden allemaal online plaats.”

Kind blijven volgen

“Mijn grootste uitdaging was met wie en hoe neem ik nu contact op met de leraren die betrokken zijn bij het lesgeven van mijn dochter. Voor mij is dit contact essentieel, zo kan ik mijn kind blijven volgen en ondersteunen waar het nodig is. Een andere uitdaging was om juiste routine aan te houden zodat mijn kinderen betrokken bleven en zich bleven vermaken tijdens deze crisis.”

Opnieuw je *routines* zien te vinden...

*“Als belangrijke tip voor andere ouders zou ik willen zeggen:
bel de mentor van uw kind om te horen over zijn of haar vorderingen.
Zo kun je een plan maken over hoe je je kind het beste kunt begeleiden.”*

Uit de oorlog in Jemen

Een lange reis met veel *vragen*, zonder *antwoorden*

“We wisten niet waar we heen gingen. Of voor hoe lang we weg zouden zijn toen we onze spullen inpakten en besloten Jemen te verlaten. Het geluid van schieten, artillerie en straaljagers is het laatste wat we hebben onthouden van onze laatste dagen in ons land, toen de milities het overnamen in de hoofdstad.”

Jemen, Taiz

“Op dat moment besloten we weg te gaan, maar waarheen wisten we nog niet. Onze eerste stop was Caïro. Daarna Turkije, voordat we ons uiteindelijk in Nederland vestigden. Het was een lange reis met veel vragen, zonder antwoorden.”

“Karim van 12 jaar oud had veel vragen over zijn moederland. Waarom we weggingen en wanneer we terug gingen. Terwijl Ridan (14 jaar) en Elina (8 jaar) liever stil bleven. Om je kinderen over alle tragische gebeurtenissen te vertellen en normaal te blijven doen, was moeilijk. Maar mijn werk als journalist en hun vaders werk als professor in de politicologie hielp hier erg mee om ons normale leven weer een beetje op te pakken.”

Gevaar

“Kinderen moeten zich kunnen uiten, zeker in een situatie als de onze. Daarom stimuleerden we hen te praten, muziek te maken, te dansen en zich met kunst bezig te houden. Corona maakt het nog zwaarder. Je kunt je huis niet uit. Je kunt niet afspreken. Buiten loert een gevaar. Dat deed ons denken aan Jemen. Het is bevestigd door de Verenigde Naties: de situatie in Jemen geldt als de grootste humanitaire crisis, omdat iedereen daar ook twee keer nadenkt voordat hij het huis uitgaat. Het gevaar daar is groter en sterker dan corona: sluipschutters, mijnen, bombardementen... Sommige mensen komen thuis zonder arm, been, hand of voet. En velen komen niet terug.”

Vertrouwen

“Ik dacht hier veel over na en besloot om veel tijd te maken voor mijn kinderen. Ik wil ze steeds op de hoogte houden over de nieuwste coronaregels, maar ook vertellen over het dagelijkse leven in Jemen. Ik legde uit dat het daar zwaarder is, in vergelijking tot onze tijd in quarantaine. Daar is het vooral angstig voor de mensen die een veilig huis zoeken, maar we konden ons nog steeds bezig houden met simpele dingen zoals creativiteit, gevoelens uiten, naar elkaar luisteren, ideeën delen, zingen, dansen, koken, sport en meditatie. Ik had er vertrouwen in dat onze kinderen na een paar dagen gewend zouden zijn aan dit nieuwe normale leven en dat we ze terug zouden brengen naar hun dagelijkse routine. Het was moeilijk, maar het is onze verantwoordelijkheid. Aan het einde van de eerste coronapiek stond Ridan op het podium van een Utrechtse bioscoop en werd zijn film ‘Game Over’ gekozen als een van de vijf films die waren genomineerd voor het Utrecht Film Festival.”

Ridan is heel blij met de nominatie van zijn film “Game Over”

Link naar Ridan's film: <https://youtu.be/hGp42KtluLI>

Theo werd geboren in Utrecht, maar heeft toch een migratieverhaal

“We whatsappen heel wat af”

Samen Jiu-Jitsu trainen in de huiskamer

Bolivia, Cochabamba

De vraag over de uitdagingen van de coronacrisis speelde Theo Roncken (60) door aan zijn kinderen. “Maar net als ik hebben zij deze lange perioden van “binnen zitten”, los van wat ongemak waar mee te leven valt, niet als een bijzonder grote uitdaging ervaren. Daarbij is natuurlijk van belang dat niemand in de directe omgeving door het virus zwaar ziek geworden of overleden is,” vertelt Theo.

“Het hielp waarschijnlijk ook dat dochter Melissa, als schoonmaakster in het UMC ziekenhuis, en ook ikzelf, als postbezorger op de fiets, gewoon zijn blijven werken. We konden daardoor deeltijds het huis uit. Maar ook mijn zoon Matheo, in het begin leerling van Ithaka en regelmatig alleen thuis, zegt zich goed te redden.”

Niet compleet

Voor het gezin stond de periode 2019-2020 in het teken van de overtocht. Van Tiquipaya, een snel groeiend voorstadje in centraal Bolivia naar Utrecht, hartje Nederland. “Maar we zijn er nog niet: mijn vrouw Maritza valt onder de zogeheten vreemdelingenwet en heeft een ‘faciliterend inreisvisum’ nodig om zich hier bij ons te voegen en daarna, onder de Europese

wet, een verblijfsvergunning aan te vragen. We zouden daarvoor in april samen naar de Nederlandse Ambassade in Lima gaan, maar daar kwam de coronalockdown tussen. Voor Maritza begint het uitstel inmiddels wel zwaar te wegen, en we whatsappen heel wat af.”

“Waren wij een typisch Boliviaans gezin geweest, dan was ons Europese avontuur begonnen in een migrantencircuit. Laten we zeggen in Overvecht, waar een verre zus, oom, neef of nicht met de jaren voldoende eigen zekerheid had opgebouwd om ons aan een kamertje en een slecht betaald baggerbaantje te kunnen helpen. Maar ik ben een terugkerende Utrechter, met familie geboren in Nederland. Die hielp ons aan een mooie eigen woonruimte, vlakbij de gracht. Onze eerste maand daar was juist volbracht, toen de regering het land dringend verzocht om intelligent thuis te blijven.”

Turbulentie

Theo haalt een bekend gezegde in Latijns-Amerika aan: voor alles behalve de dood is wel een oplossing. “Dit benadrukt dat mensen er, evenals elders in de wereld waar het leven dagelijks krom staat van de uitdagingen, bovengemiddeld gewend zijn aan noodsituaties. Zo werden de lessen voor mijn zoon Matheo, in zijn laatste schooljaar daar, onder meer onderbroken door een overstroming die de toegangsweg een meter onder de modder zette, een staking van buschauffeurs en blokkades uit protest tegen slecht gemeentebestuur. En dan hebben we de enorme onrust in Bolivia rondom de verkiezingen van oktober 2019, het plotselinge vertrek van president Morales en de turbulente tijd erna, niet eens meer persoonlijk meegemaakt.”

Stof tot nadenken

“Kortom, crisis is meer regel dan uitzondering. Dat is geen garantie dat de mensen er ook beter mee omgaan, maar het is wel een uitdaging om daaraan te werken. Om onverwachte tegenspoed ook te zien als een nieuwe kans. Zolang de dood daar niet tussen komt, natuurlijk. En niet alleen zo snel mogelijk proberen terug te keren naar het ‘normale leven’. Want normaal, wat is dat eigenlijk? Horen de vervuiling van Europese kusten en het voortschrijdende kappen voor soja-teelt en brandstof en oprukkende bosbranden in Braziliaans en Boliviaans Amazonewoud daar ook bij? En het sluiten van onze landsgrenzen voor Poolse of Roemeense arbeiders, behalve wanneer ze nodig zijn voor de aspergeteelt? En die vijftien procent van de Boliviaanse gezinnen die voor hun dagelijks brood structureel afhankelijk is van familieleden over de grenzen? En zo is er nog wel meer stof tot nadenken. Gelukkig hebben we daar tijdens het binnen zitten wat meer tijd voor gehad, samen met onze kinderen. Toch?”

Timi en haar trotse dochters, Tami en Tari

“Mijn naam is Timi Tawari en ik ben moeder van twee dochters. Ik kom uit Nigeria, een Afrikaans land aan de golf van Guinea. Mijn man werkt bij een multinational in Groot-Brittannië en hij werd overgeplaatst naar Nederland. Wij gingen met hem mee, omdat we al plannen hadden om ons gezin te herenigen in Groot-Brittannië. In december 2019 kwamen we aan in Nederland.”

Timi Tawari uit *Nigeria* leert leven in *Nederland*

Nigeria is een multicultureel land met meer dan 250 lokale dialecten. “De grootste zijn Hausa, Yoruba en Igbo, maar de officiële taal is Engels”, vertelt Timi. “Er zijn veel wildlife reservaten in mijn land. Onze natuurlijke bronnen zijn petroleum, natuurlijk gas, tin, ijzer, erts, kalksteen. Ik kom uit het zuidelijke deel van het land, waar de eerste olie werd ontdekt.”

Betrokken

De aankomst in Nederland verliep goed, met veel ervaringen. “De cultuur en de mensen zijn zo anders, vergeleken met thuis. Vooral omdat we in een hechte familiecultuur leefden, waar we betrokken zijn bij de mensen om ons heen. Daar zijn de burens je eerste familie. Het leven in Nederland was heel anders en bracht best wat uitdagingen met zich mee.”

“We zijn hier nu een paar maanden en moeten nog steeds wennen aan onze omgeving en onze burens, wat allemaal anders is dan thuis. De taal was onze grootste uitdaging. Ik moest mijn kinderen veel aanmoedigen om deze te leren en dat kostte mij veel moeite. Wanneer ze de taal aan het leren zijn, dan probeer ik altijd met ze mee te lezen en laat ik mijn interesse zien in hun leerproces. Zo laat ik mijn volledige toewijding aan hun nieuwe ervaring merken.”

Aanpassen

Afstand en reizen met het openbaar vervoer was ook lastig voor Timi's kinderen. “Thuis hadden we schoolbussen die de leerlingen ophaalden en thuisbrachten. Al met al was het aanpassen aan de nieuwe situatie niet makkelijk. Mijn kinderen leren om helemaal zelfstandig te zijn, wat zowel negatieve als positieve effecten heeft voor hen tot nu toe. Op het moment dat wij het gevoel hadden dat we ons begonnen aan te passen aan de omgeving en de winter, kwam de COVID-19-pandemie.”

“Dit was geen prettige ervaring voor ons. Eerst liepen we dagelijks rond, om de omgeving beter te leren kennen. Maar nu konden mijn dochters niet meer naar het speelplein en naar school, als gevolg van de maatregelen. Ze bleven aan mij vragen: mam, wanneer houdt het op? Ik begreep hun frustratie, omdat naar buiten gaan en andere mensen zien hen op de been hield. Ik bedacht wat spellen die we binnenshuis konden spelen met onze familie, zodat we ook plezier konden ervaren tijdens de pandemie. Ook gingen we af en toe nog naar buiten, maar op een andere manier.”

Nigeria, Kwa Waterfalls in Cross River State

Engel

“Online werden de kinderen geholpen bij hun Nederlands. We deden dit samen en waren druk bezig met hoe de woorden klinken. Het was uitdagend, omdat we allemaal onbekend zijn met de Nederlandse taal en we het helemaal zelf moesten doen, zonder goede begeleiding. Desondanks bleef ik mijn kinderen stimuleren en ondersteunen. Wat mij altijd op de been houdt, is de stem van mijn kinderen als ze zeggen: “Mam, je bent een engel en een supermoeder”. Als ik me verdrietig voel, denk ik aan deze zin en dat geeft me focus.”

Werken

“Intussen moest ik ook balans zien te vinden tussen mijn eigen carrière en mijn familie. Op het moment dat ik weer begon te werken aan mijn loopbaan en de eerste stappen had gezet, verspreidde het coronavirus zich. Hierdoor moest ik mijn focus aanpassen. Ik zal nooit stoppen met het ondersteunen van mijn kinderen. Ik weet dat ik altijd een balans zal vinden tussen carrière en familie. Dus ben ik nu op zoek naar ondersteuning met online lessen en andere trainingen. Ik ga nog steeds door. Een ouder zijn is een uitdaging, zelfs zonder de ups en downs van een leven als nieuwkomer. Hoe dan ook, in het buitenland wonen kan je ook meer veerkrachtige ouders maken. Mijn advies voor andere ouders is om meer tijd te geven aan hun kinderen en ze te laten weten dat het een kwestie van tijd is voor zij hun weg in het systeem vinden.”

Armenië, Khor Virap kerk en berg Ararat

Ook lastig: verhuizen tijdens quarantaine

“Mijn naam is Lilit, ik ben 41 jaar en kom uit Armenië. Met mijn man heb ik drie kinderen, allemaal jongens. Zelf heb ik de universiteit afgerond. Anderhalf jaar geleden, eind 2018, zijn wij verhuisd vanuit Armenië naar Nederland.”

Armenië is een van de weinige oude landen die nog steeds op zijn historische plek is gesitueerd. In de vierde eeuw heeft Armenië als eerste land het Christendom als staatsreligie aangenomen. “Verschillende Armeense kerken zijn onderdeel van de werelderfgoedlijst. In het hart van Yerevan staat het Matenaderan, de trots van de Armeense cultuur, ‘s werelds grootste bewaarplaats van oude manuscripten. De Armeniërs zijn om hun religie eeuwenlang onderworpen aan etnische massamoorden, wat tot in de 21ste eeuw voortduurt.”

Pittig

“Vanaf het moment dat we aankwamen in Nederland, begon ik met het ondersteunen van mijn kinderen in onze nieuwe omgeving. Dit was wel een uitdaging. De kinderen wilden eerst niet naar school. Het was best pittig allemaal. Eigenlijk had ik zelf ook iemand nodig die mij kon ondersteunen. Ik sprak geen Nederlands, maar daar ben ik ondertussen wel mee begonnen en het gaat goed!”

“Tijdens het wennen aan Nederland leerde ik een belangrijke les: we zijn allemaal mensen en fouten maken is niet erg. Dit hielp mij heel erg. Ik leerde snel meer over de Nederlandse cultuur, de taal en ook hoe je met andere mensen kan communiceren. Iedereen in ons gezin begon zich meer en meer thuis te voelen in Nederland. We hadden zelfs een verhuizing naar een groter huis op de planning staan.”

Nieuw huis

“Op de dag dat wij de sleutel kregen van ons nieuwe huis, 16 maart 2020, werden ongekende maatregelen genomen om het coronavirus zo min mogelijk verspreiden. Het was een behoorlijke uitdaging om alles te regelen rondom de verhuizing in deze periode. Daarnaast moesten we ook alles zien te managen rondom de online lessen en het thuisblijven. Mijn man koos ervoor om vanuit huis te werken, om zo bij ons te

kunnen zijn. En samen kregen we uiteindelijk grip op de situatie. Gelukkig hadden we een tuin bij ons nieuwe huis en met het lekkere weer konden we hier tijd doorbrengen. We ondernamen veel activiteiten met de kinderen, zoals tekenen, spelen en nog veel meer.”

“Onze uitdaging was vooral hoe we alles konden inplannen en de hele dag met de familie thuis doorbrengen. De kinderen hadden online les en ik had zelf ook online Nederlandse les. Soms was dit echt heel lastig, als we met zijn allen in één kamer zaten, er moesten drie kinderen tegelijk les hebben en wij moesten alle drie helpen. Al snel leerden we onszelf een manier hoe we alles konden klaarzetten, zodat de kinderen konden aansluiten bij hun les en ik ook op tijd was voor mijn eigen online les.”

Praten

“Het verhuizen en alle online lessen brachten behoorlijk veel stress met zich mee. Desondanks waren er ook positieve gevolgen. Zo verbeterde de onderlinge communicatie. We

“Blijf positief in elke situatie”

praatten op een veel fijnere manier met elkaar en dit zorgde ervoor dat onze relaties hechter werden. Om erachter te komen wat zou werken voor ons, probeerde ik verschillende dingen. Ik zocht dingen op het internet, las artikelen en verzamelde informatie. Eigenlijk wat ik normaal bij It's My Child deed. Daar delen ouders allerlei ervaringen en kon ik mijn eigen ideeën vormgeven. Doordat we thuis moesten blijven, deed de betere omgang met elkaar veel goeds voor de sfeer thuis. Dit gaan we zeker doorzetten! Verder waren er nog een aantal positieve gevolgen aan de situatie met het coronavirus. Zo ben ik begonnen met thuis te sporten. Dit helpt heel goed; ik voel me gezond en heb energie. Ook heb ik veel beter leren fietsen! Doordat er een stuk minder verkeer op de weg was, kon ik in alle rust oefenen zonder bang te zijn voor andere voertuigen. Heel fijn dat ik hier nu beter in ben. Ook was er minder reistijd, omdat alles vanuit huis werd gedaan.”

Niet naar begrafenis

“In augustus 2020 dacht ik dat ik weer even op adem zou kunnen komen en we terug zouden gaan naar het normale leven. Dit was nog voordat ik van mijn broer, die in Californië woont, hoorde dat mijn vader erg ziek was. Ik wilde naar

Amerika vliegen, maar dat was een onmogelijke missie voor iemand zonder visum en tijdens de lockdown, zonder dat ik hem gedag kon zeggen is hij overleden. Dit veranderde mijn leven opnieuw in een hel. In 2020 hebben we de 40ste dagen ceremonie na overlijden van mijn vader geplend in Armenië te doen, maar ondertussen was daar de oorlog opnieuw uitgebroken. Hierdoor veranderde het leven van veel mensen in één grote ellende. Al deze uitdagingen tijdens corona verhinderde nooit mijn steun voor mijn kinderen. Ik probeerde altijd positief te blijven en te zoeken naar het licht in de duisternis.”

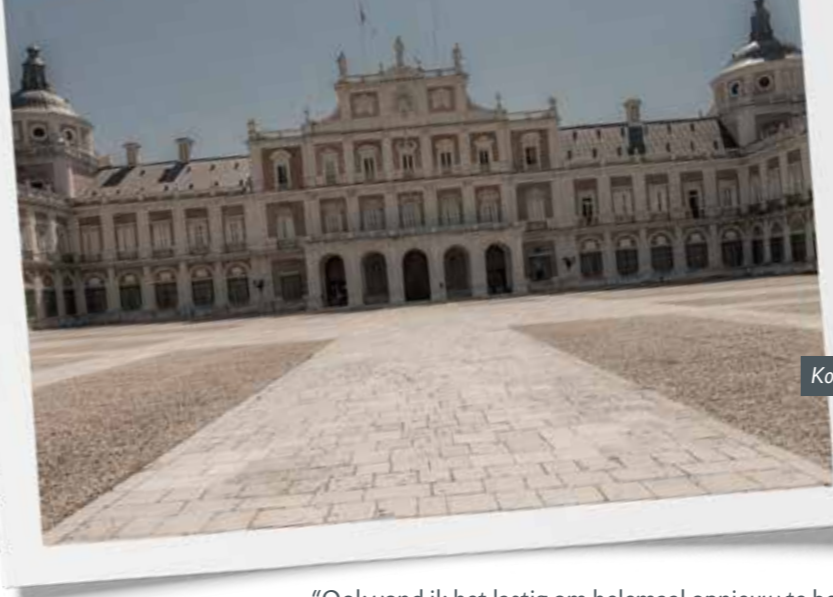
“De allerbelangrijkste les die ik heb geleerd in de quarantainetijd: blijf positief in elke situatie. We zullen een manier vinden om alles aan te kunnen; geef niet op! Wat ik zou willen meegeven aan ouders is om te proberen echt te luisteren naar je kinderen en ze te begrijpen. En met de nadruk op proberen, we blijven mensen en kunnen niet alles in één keer perfect doen. Daarnaast denk ik dat het goed is om sensitief te zijn naar je kind en meer gevoel te tonen. Dit gaat om zowel het zeggen als het doen. Ook is het samen tijd doorbrengen heel belangrijk.”

Spaanse Violeta woont nu in Haarlem

“Ik koos ervoor om *niet in angst* te leven”

“Ik heb altijd in de grote stad Madrid gewoond en ik had een behoorlijk druk leven daar,” vertelt Violeta. “Toen ik naar Nederland verhuisde, nu ongeveer vier jaar geleden, schrok ik behoorlijk van de hoeveelheid dingen die mensen hier in hun agenda hebben. Het is gek hoe weinig ruimte mensen hier overlaten voor improvisatie.”

Koninklijk Paleis van Madrid

“Ook vond ik het lastig om helemaal opnieuw te beginnen en mijn oude leven achterlaten. Mijn werk, familie en vrienden... zelfs mijn auto achterlaten was moeilijk. Hoe dan ook, ik volgde mijn hart, omarmde mijn oude Nederlandse omfiets volledig, ging naar bijeenkomsten en vond een betere baan dan ik voorheen had. Niets kan je tegenhouden als je ervoor gaat.”

Leuke dingen

“Net voor de coronatijd had mijn leven al een hele andere wending genomen, omdat ik kort daarvoor moeder was geworden. In die tijd was ik net gewend geraakt aan de nieuwe omstandigheden met een baby in ons leven en het ver weg wonen van mijn land en familie. Mijn leven was normaal, eigenlijk best cool. Ik had een zeer actief sociaal leven, altijd druk ondanks ik niet meer werkte vanwege mijn zwangerschapsverlof. Vaak ging ik de deur uit voor koffie en uiteten met vrienden. Ik nam deel aan bijeenkomsten om zo in contact te komen met meerdere expatmoeders in de buurt. Ik reisde vaak naar mijn thuisland, om mijn ouders te bezoeken en leuke dingen met ze te ondernemen, ik werkte op dat moment toch niet.”

“De coronacrisis had een grote invloed op ons. We hadden namelijk verschillende reizen gepland die we allemaal moesten annuleren, inclusief het bezoek aan mijn ouders. Uiteraard stond ook ons hele sociale leven ook op z'n kop en mijn man moest vanuit huis gaan werken. We waren dus de hele dag met z'n drieën opgesloten in huis. In het begin was het moeilijk want een baby houdt je constant bezig. Ik had geluk dat ik niet hoefde te werken, dit verlichtte de boel een beetje. Door deze situatie bracht het ons als gezin wel dichter tot elkaar.”

Angst...

“De grootste uitdaging was dat we erg lang thuis moesten blijven en we begonnen de sociale interactie te missen. Ook de zorg dat ik niet bij mijn ouders kon zijn in het geval er iets zou gebeuren, werd steeds groter. Ik merkte dat ik me steeds meer down en verdrietiger begon te voelen, door het gebrek aan fysiek contact. Soms begon ik mezelf af te vragen, hoe het leven er verder uit zou gaan zien. Gaan ze wel een vaccinatie ontwikkelen of wordt dit de nieuwe realiteit? Moeten we misschien voor altijd een mondkapje dragen? Ook maakte ik mij grote zorgen om mijn man, die chronisch ziek is. Deze zorgen had ik altijd al, maar door de corona werd deze zorg alleen maar groter. Mijn gedachten maakte mij alleen maar angstiger. Ik probeerde ze uit te schakelen door tegen mezelf te zeggen dat ik niet in angst kon leven. In het begin had ik nergens last van, maar naarmate de weken verstreken en onze plannen werden

3x trots van Violeta

1. Ik ben trots op de manier waarop ik mijn ouders toch heb kunnen ondersteunen. Zeker bij het omgaan met de stressvolle situatie die ondergingen nadat mijn grootmoeder was blootgesteld aan het virus.
2. Ik ben erg trots op mijn zelfbeheersing, hoe ik de angst niet heb laten overheersen. Hierdoor ontdekte ik de veerkracht die ik in me had. Daarvan was ik me niet eerder bewust.
3. Ik ben erg trots op hoe we als gezin erin slaagden om deze moeilijke situatie om te zetten naar kracht en verbinding.

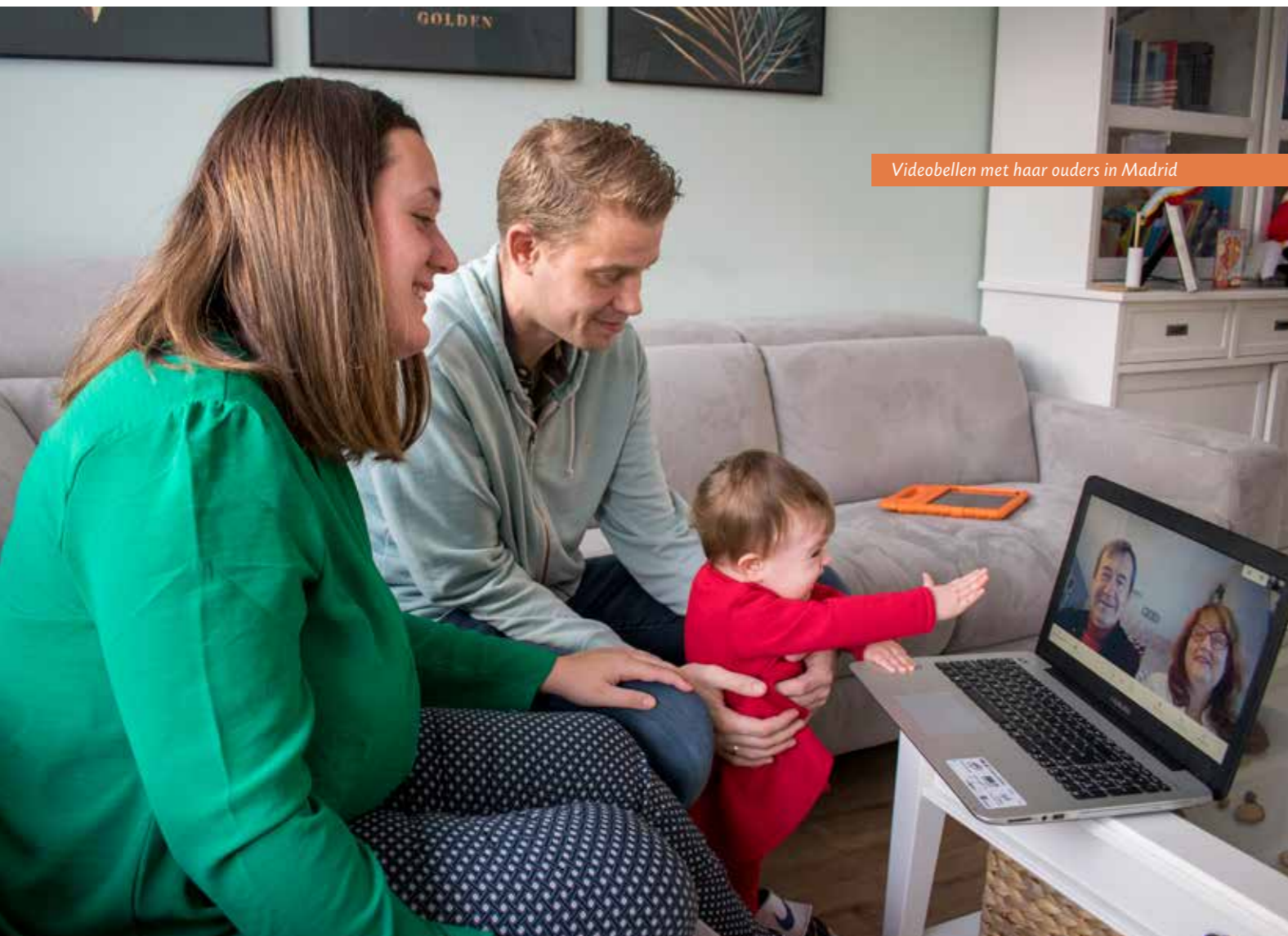
geannuleerd, begon het langzaam door te dringen. Het moment dat een aantal familieleden van mij ziek werden en één van hen kwam te overlijden, en ik niet naar de begrafenis kon, was het dieptepunt.”

Virtueel

“Ik moest mezelf bezighouden, dus heb ik mijn fysieke sociale interacties vervangen met virtuele interacties. Hierdoor had ik veel videogesprekken met mijn ouders en al mijn vrienden. Het hangt ervan af hoe je als persoon in het leven staat, je kunt ervoor kiezen om het glas halfvol of halfleeg te zien. Ik kies ervoor om het als halfvol te zien. Deze tijd gaf ons gezin de kans om meer tijd met elkaar door te brengen, vooral voor mijn man en dochter, hij was immers ook net ouder geworden. Om ons sociale leven een extra boost te geven ontdekte ik een app waarmee je virtuele game-avonden kunt organiseren. Zo hebben we verschillende bordspelavonden georganiseerd met onze vrienden in Spanje, het was geweldig! Ook kookte ik vaker dan normaal en heb veel boeken gelezen, terwijl mijn man het huis ging renoveren. Ik hield me vast aan het idee dat dit niet eeuwig kon duren. Het gaat een keer voorbij, er komt vast een vaccin en dan keren we weer terug naar het oude normaal. Natuurlijk was ik me ervan bewust om me aan de maatregelen te houden, maar het leven gaat door en ik koos ervoor om niet in angst te leven.”

Licht

“Door deze situatie ontdekte ik hoe veerkrachtig ik eigenlijk ben. Ik heb vooral geleerd dat de dingen niet altijd zo erg zijn als ze lijken en dat er altijd licht is, zelfs op de meest donkere momenten. Probeer dingen te doen die je nog niet eerder hebt gedaan. Moeilijke tijden zijn ook een kans om nieuwe dingen te leren. Concentreer je op jouw kinderen en de kostbare tijd die je op dat moment met ze door mag brengen. Je weet immers nooit wanneer je een nieuwe kans krijgt...”

Videobellen met haar ouders in Madrid

Dima begon een cateringbedrijf in Zwolle

Wat staat er op tafel bij een gezin uit Syrië?

Dima (37) heeft twee jongens van 11 jaar. Ze is geboren en opgegroeid in Damascus, Syrië en ze wonen inmiddels ruim vier jaar in Nederland. Dima heeft de apothekersopleiding op masterniveau voltooid. Ze woont nu met haar man en twee kinderen in Zwolle en spreekt inmiddels Nederlands op B2-niveau.

Dima heeft sinds april 2019 een cateringbedrijf, Dima's Kitchen Zwolle. En ze werkt daarnaast een aantal dagen per week bij een nieuw opgezette ontmoetingsplek/trainingscentrum in het centrum van Zwolle, Saeed geheten. Ook daar is Dima verantwoordelijk in de keuken. Tijdens de coronatijd werd deze ontmoetingsplek ingezet als afhaalrestaurant en dus heeft Dima toen erg veel gewerkt.

Drukker

"Voor de coronacrisis gingen mijn kinderen elke dag naar de basisschool en werkte ik veel voor mijn cateringbedrijf en in de keuken van Saeed. Mijn man werkte een paar avonden per week in een pizzeria. Wij hadden veel structuur. Iedere woensdag kwam een Nederlandse vrijwilligster mijn kinderen helpen met de Nederlandse taal en het huiswerk, boeken lezen en leuke dingen doen."

"Toen de coronacrisis begon, moesten de kinderen opeens thuisblijven. Mijn man moest nog steeds werken en ik ook, maar nu had ik minder werk bij mijn eigen cateringbedrijf en veel meer werk bij Saeed. Eigenlijk werd mijn leven veel drukker en ik moest soms zes dagen per week werken om alle bestellingen bij Saeed te kunnen leveren. Daarnaast bleef ik thuis en maakte ik alles nog veel vaker schoon. Mijn kinderen verveelden zich tijdens deze tijd. De vrijwilligster kwam ook niet meer langs om de kinderen te helpen met hun huiswerk."

"We hadden veel moeite met het wegvallen van structuur. De kinderen misten dat ook. Voor de coronacrisis had ik het overzicht van hoe het met de kinderen op school ging en wat ze moesten doen. Sinds corona had ik dat minder en de kinderen hadden het overzicht helemaal niet meer. Het duurde een week totdat ze begrepen dat het echt geen vakantie was. Zij moesten gewoon studeren en huiswerk maken."

Geen vakantie

"Het was een beetje moeilijk om mijn kinderen te helpen met hun huiswerk. Het duurde voor mij soms lang voordat ik de antwoorden kon vinden. Mijn kinderen willen alleen het perfecte antwoord. Normaal hielp Margreet, de vrijwilligster, met het huiswerk. Dat kon nu niet. De kinderen gingen veel meer tv kijken, op de PlayStation spelen en ze wilden niet op tijd naar bed. De kinderen hadden geen activiteiten omdat ze binnenbleven en ze konden hun energie niet goed kwijt. Als ze naar bed moesten, zeiden ze: nee, we zijn morgen vrij. Het was moeilijk om ze te leren dat het geen vakantie was en dat ze huiswerk moesten maken."

"In de eerste week voelde ik direct dat ik iets moest doen. Mijn kinderen schrokken toen ze zagen hoeveel huiswerk ze hadden. Ze moesten zestig pagina's huiswerk maken binnen een week en ze deden het niet. Iedere dag moest ik met ze zitten en hadden we discussie. Ze waren niet van plan het werk te doen want ze voelden dat ze vakantie hadden. Ze moesten op de laatste dag voor de deadline al het huiswerk in 1 dag maken en dat was te veel. Ze hebben tot elf uur 's avonds gewerkt aan hun huiswerk en toen voelden wij dat wij iets moesten veranderen. Zij hebben in deze periode echt hun juf gemist. Ze misten het advies van de juf en contact met de juf. Deze week was wel een les voor mijn kinderen."

"Ik heb andere ouders gesproken die hetzelfde gevoel hadden, zij vonden ook dat er iets moest gebeuren. Ik heb toen een WhatsApp-groep gemaakt met alle ouders en in de groep stuurden we foto's en video's van de kinderen, omdat ze elkaar misten. Ook konden we in de groep het huiswerk bespreken en elkaar helpen met het huiswerk. Twee moeders in de groep zijn ook docent en zij konden goed helpen met het huiswerk."

Door elkaar

"Wij misten nog steeds het contact met de juf. Ze heeft wel een Zoom-meeting gehouden, maar dit was geen succes, want er waren 25 kinderen en één juf in de zoomsessie en iedereen praatte door elkaar heen. Het was erg chaotisch en je kon niet horen wat er werd gezegd. Toen heb ik de andere ouders gevraagd of ze samen contact wilden zoeken met de juf via mij. Ik ben de verbinding tussen de school en de ouders geworden. Alle ouders hebben hun bericht naar mij gestuurd, ik heb deze berichten samengevoegd tot één bericht en dat heb ik naar de juf gestuurd. Ons idee was verder om 1-op-1 met alle kinderen te bellen in plaats van via Zoom. Wij wilden graag dat

Dima in de ontmoetingsplek en pop-uprestaurant Saeed

de juf onze kinderen motiveerde en kon laten weten dat ze de kinderen ook in de gaten hield, of ze het huiswerk goed maken of niet."

"Na die week heeft de juf ons advies opgevolgd en met alle kinderen privé gebeld. Dit was een soort coachingsgesprek, waarin de juf veel aandacht had voor ieder kind en hoe het met hem ging thuis en met het huiswerk. Dit werkte heel goed. De kinderen hadden toen het gevoel dat hun huiswerk belangrijk was en ze begonnen te beseffen dat deze tijd geen vakantie is. De week daarna was de situatie makkelijker voor ons."

Goed plan

"Ik ben trots op mijn kinderen. Ik heb het gevoel dat mijn kinderen veel hebben geleerd en dat ze zelf oplossingen hebben bedacht. Vooral het feit dat ze zelf een plan hebben gemaakt, nadat ze merkten dat ze hun tijd niet goed besteedden, was erg goed. Het was ook heel goed dat ze vragen durfden te stellen aan mijn Nederlandse vriendinnen via WhatsApp. Ik heb geleerd dat school heel belangrijk is en dat het werk van de juf heel belangrijk is. En ik heb geleerd dat de moeder geen juf kan zijn."

"Mijn leven is niet zoveel veranderd tijdens corona; ik heb het alleen veel drukker gekregen op mijn werk. Het was moeilijk om zoveel te werken en ook voor de kinderen te zorgen, maar ik heb het wel gedaan met mijn mentaliteit: ik doe het gewoon! Mijn advies aan ouders is dat ze moeten zorgen voor een goede relatie tussen de school en thuis. Het contact moet goed zijn, anders kom je in de problemen. Ik vind dat je echt op de hoogte moet zijn van wat er van je kinderen wordt verwacht!"

Na tien jaar AZC eindelijk een verblijfsvergunning

Alia kwam twaalf jaar geleden met haar man en drie kinderen naar Nederland. "In Irak heb ik biologie gestudeerd en mijn Masters gedaan aan de Universiteit van Bagdad. Mijn man was tandarts en voor de oorlog uitbrak hadden wij een geweldig mooi leven. Tijdens de oorlog hebben we met pijn in ons hart de beslissing genomen om onze familie en land achter te laten, op zoek naar een veilige plek voor onze kinderen. We hadden veel gehoord over Nederland, daarom dachten we onze kinderen daar een mooi leven te kunnen geven. Helaas was dit voor de eerste tien jaar absoluut geen mooi leven. Wij hebben tien jaar lang van AZC naar AZC moeten verhuizen, zonder te weten wat de reden hiervan was. We wisten niet hoelang we ergens zouden blijven. Ons werd niets verteld, wij voelden ons onzichtbaar en totaal niet gehoord.

"De meest gruwelijke tijd was in één van de AZC's waar we zeven jaar lang dagelijks moesten 'stempelen'. Dit was ter controle, om te laten zien dat we het AZC niet hadden verlaten. We hadden daar als gezin één kamer tot onze beschikking, tegelijkertijd onze slaapkamer, woonkamer en studeerkamer.

Je kunt je voorstellen hoe moeilijk deze situatie was voor onze mentale en geestelijke gezondheid. Zelfs tijdens de oorlog heb ik nog nooit zoveel gehuild als toen en zelfs nu heb ik het er nog moeilijk mee."

Vernedering

"Daarna verhuisden we weer naar een ander AZC, daar hoefden we maar één keer per week stempelen. Onze kinderen moesten naar de school binnen het AZC en de mogelijkheid voor de kinderen om activiteiten buiten de AZC te doen was zeer beperkt. Zij waren totaal geïsoleerd van het buitenleven, het echte leven. Het was vreselijk en als ouder voel je je machteloos. Het is de oorlog die ons heeft doen besluiten om ons luxeleven te verlaten, je hoopt een mooie nieuwe toekomst op te bouwen. En dan kom je in een situatie terecht waarin je niet alleen de controle over je leven en dat van de kinderen kwijtraakt, maar je ook verplicht bent dit proces van vernedering te doorlopen. Om mezelf bezig te houden en mijn gedachten te verzetten, deed ik vrijwilligerswerk voor de kleuterklas van het AZC. Om sterk te blijven zei ik tegen mezelf: "Mocht het leven hier nooit beter worden, dan weet ik in ieder geval dat ik in het hiernamaals wel een goed leven zal krijgen."

Appartement

"Pas een jaar geleden, in 2019, kregen we eindelijk een verblijfsvergunning en een appartement in Utrecht. Inmiddels zijn mijn man en ik druk bezig met het leren van de Nederlandse taal, niveau B1. Mijn oudste dochter volgt een opleiding, mijn zoon en jongste dochter zitten op de middelbare school. Het appartement waar we wonen heeft drie slaapkamers, één voor onze twee dochters en één voor onze zoon. Vanwege het leeftijdsverschil tussen mijn dochters, drongen ze erop hun eigen slaapkamer te willen hebben. Onze pogingen om hen te overtuigen liep op niets uit. Uiteindelijk kwamen we samen tot een oplossing om de slaapkamer van de meisjes in tweeën te delen. Omdat de slaapkamer niet zo groot is, hebben we besloten om de kledingkasten te gebruiken als scheidingswand. Onze kleine meid voelt zich nu een beetje onafhankelijk, ondanks het kleine formaat van haar kamer. Het idee van dit alles was om een juiste oplossing te vinden voor de kinderen, vooral voor tieners."

Ondersteuning

"Voor de pandemie leefden we ons nieuwe leven na het leven in de AZC, met normale routines en hadden we zo onze activiteiten. Tijdens de pandemie waren er verschillende uitdagingen, want de kinderen kregen opeens thuisonderwijs, maar wij hadden ook onze Nederlandse lessen online. Hierdoor motiveerde ik de kinderen zelf met hun vragen naar hun mentor te gaan. Inmiddels maakten wij ook zelf contact met de mentor van onze kinderen, om te overleggen hoe en waar wij onze kinderen konden ondersteunen en welke rol de school zou invullen."

Ondanks dat we wisten waarin we onze kinderen konden ondersteunen, was het vreselijk moeilijk. Ons taalniveau van Nederlands was namelijk nog lang niet goed genoeg om alles te kunnen begrijpen. Uiteindelijk werkte dit, in onze optiek, niet goed genoeg voor de kinderen. Weer nam ik contact op met de mentor, met het verzoek online lessen te gaan geven. Uiteindelijk ging de mentor akkoord en heb ik niet alleen mijn eigen zorg weggenomen, maar ook die van andere ouders."

Beter begrijpen

"Via via hoorde ik over It's My Child en mijn man en ik hebben deelgenomen aan één van de groepen. Samen met andere ouders hebben we een cursus georganiseerd: 'Hoe kan ik mijn kind beter begrijpen'. Het was ontzettend leerzaam om de ervaringen met andere ouders te delen. Wat ik vooral mooi vond, was dat iedereen met zijn eigen mening kwam en dat niemand elkaar veroordeelde. Iedereen kreeg en nam de ruimte om te delen wat hij of zij het beste vond voor zijn of haar kind. Niet alleen hierdoor voelden wij ons geestelijk gesteund en stabiel, maar ook door de verschillende activiteiten zoals sporten, wandelen, winkelen en thuis activiteiten. Bij deze moedig ik elke ouder aan om nooit de aandacht, die je kind zo nodig heeft, te verliezen."

Irak, Bagdad Al-Mustansiriya Universiteit

De COVID-19 uitdaging overwonnen...

India, Taj Mahal in Agra

Dit is het verhaal van Anshu, een 40-jarige moeder van twee meiden, die elf en vijftien jaar oud zijn. Anshu is geboren en getogen in India. Tot nu toe heeft ze gewoond in Schotland, Zwitserland en de afgelopen drie jaar in Nederland. Ze heeft haar Masters gehaald in marketing en werkt momenteel als ambassadeur voor It's My Child.

"Thuis is waar mijn verhaal begint. Zelfs nadat ik zeventien jaar in enkele van de mooiste en meest geavanceerde landen heb doorgebracht, komt niets in de buurt van mijn thuis: India." Haar geboorteland beschrijven in enkele woorden is niet makkelijk, aldus Anshu. "India is een land van festivals, eten, kleuren, spiritualiteit, Bollywood en bekende monumenten. Ik ben zo trots om Indiaas te zijn, omdat het een van de oudste beschavingen is met een rijke geschiedenis en cultuur, terwijl er aan de andere kant ook sterke wetenschappelijke en technologische uitvindingen en tradities zijn. Sommige beelden die in ons opkomen als we aan India denken, zijn van Taj Mahal, chicken tikka, Holi, Diwali en vrouwen in kleurrijke kledij."

Anders

"Na kennismaking met mijn oorspronkelijke thuis, wil ik je nu voorstellen aan mijn nieuwe thuis, dat altijd nat en winderig is: Nederland. Nadat ik in drie verschillende landen heb gewoond, was er voor mij niets dat je een culturele schok kan noemen, maar de veranderingen in levensstijl waren wel goed zichtbaar. We zijn hierheen verhuisd vanuit Zwitserland en hoewel de landen niet ver van elkaar vandaan liggen, zijn de gewoonten en levensstijlen erg verschillend."

"En toen ik dacht dat ik goed gezeteld was, kwam de corona-uitdaging. Ik had daarvoor best een relaxed leven, als mijn kinderen naar school waren en mijn man naar kantoor ging. Met drie tot vier uur "me-time" die ik spendeerde zonder enige routine. Ik heb twee dochters: één zit op de basisschool en de andere op de middelbare. Zodra ze terug waren van school, begon de routine van buitenspelen, huiswerk, avondeten..."

Schoolsluiting

"Het was de avond van 15 maart 2020, ik zat aan mijn avond-thee en ik hoorde toen over het sluiten van de scholen tot 6 april. Ik had hier gemengde gevoelens over. Aan de ene kant was ik blij dat er een tijdje geen ochtendhaast zou zijn. Geen strakke routine, een meer relaxed tijdschema... Maar aan de andere kant was ik verdrietig omdat ik een hele dag moest gaan managen met de familie. De grootste uitdaging zou zijn om de

Wat vind Anshu wel en niet leuk in Nederland?

Dingen die ik meteen leuk vond hier:

- Mensen zijn heel gastvrij en sociaal. Vergeleken met Zwitsers die op zichzelf blijven. Zelfs praten met de buurman was daar een uitdaging.
- Bijna iedereen spreekt Engels. Ik kan hier letterlijk met iedereen op straat praten.
- Zondag is weer een leuke dag. Voor degenen die het niet weten: zondag is een rustige dag in Zwitserland. Je mag dan geen geluid maken, dus denk er niet aan om je mixer, grasmaaier of iets anders wat geluid maakt aan te zetten.

Dingen waar ik meteen een hekel aan had, maar die ik geleidelijk leuk begon te vinden:

- Je fietst overal heen (ja, ik heb een hele mooie jurk aan, mijn make-up op en ik ga naar een feestje op de fiets).
- Het is hier altijd regenachtig en winderig (dus je hoeft je niet te douchen).
- Friettentent overal (letterlijk de reden voor mijn gewichtstoename).
- Gezondheidsbewuste mensen (ik zie vaak mensen hardlopen en wandelen, zelfs als het sneeuwt, alsof fietsen al niet voldoende is).

kinderen bezig te houden met verschillende activiteiten, en dat ook nog eens zonder naar buiten te gaan."

"We spreken hier thuis geen Nederlands, school is de plek waar mijn kinderen Nederlands leren en oefenen. Dus mijn eerste uitdaging was om er zeker van te zijn dat ze genoeg luisterden naar de taal en Nederlands lezen. Omdat het schoolwerk voor mijn meiden slechts 30-45 minuten duurde, hadden ze daarna niks te doen gerelateerd aan Nederlands. Een andere uitdaging die ik ervaarde met mijn oudste dochter was het gebrek aan fysieke activiteiten. Normaal ging ze op de fiets naar school, dit is goed voor haar beweging, en ze vindt het leuk om te gaan zwemmen. Maar doordat alles gesloten was en niemand naar buiten ging, had ze geen keuze dan binnenblijven. Verder was

het uitdagend om mijzelf en de meiden gemotiveerd te houden en in een goed humeur. We zaten de hele dag op elkaars lip en dat had kleine woordenwisselingen tot gevolg en het uitwisselen van minder aardige blikken. Ook moest ik hun interactie met familie, vrienden en klasgenoten in gang zetten."

Met de stroom mee

Om eerlijk te zijn hielden we ons de eerste twee weken totaal niet aan een schema of rooster. Ik ging gewoon mee met de stroom en nam alles aan wat op mijn pad kwam. Leraren waren nog bezig met het opstellen van een onlineleerschema voor mijn kinderen. Ik was afhankelijk van de school omdat ik nog niet zo goed Nederlands spreek en begrijp. Maar na deze aanloopperiode realiseerde ik me dat mijn kinderen hun verbinding met de taal verloren. Steeds meer tijd spendeerden ze achter het scherm en ze werden lui. Dat was het moment dat de alarmbel afging en dat we plannen moesten maken en actie ondernemen. Voor de eerste uitdaging had ik een gesprek met mijn leraar Nederlands en buurman over websites en Tv-kanalen waar we het nieuws konden volgen voor kinderen. Ik leende zelfs wat Nederlandstalige kinderboeken van mijn buurman. We vonden tijd om dit allemaal samen te bekijken en tijdens het avondeten bespraken we een hoofdstuk van het boek. Ik ben zo blij dat het werkte, zelfs mijn Nederlandse woordenschat verbeterde."

Huishouding

"Voor de fysieke activiteiten besloot ik om mijn dochter rond het Maximapark te laten fietsen. Ik dacht dat dit veiliger was vergeleken met lopen of rennen, om contact met iemand anders te voorkomen. We probeerden ook te dansen en yoga te doen, meerdere malen per week. Onze tuin kwam goed van pas voor onze kleine work-outs. Naarmate de weken vorderden, werden de online lessen intenser en om ze gemotiveerd te houden, en het klagen over hoofd- en buikpijn te vermijden, maakten we gebruik van de pauzes om knuffeltijd of rusttijd in te lassen. Ik begon te meer te betrekken bij de huishoudelijke taken en ik was blij om te zien dat ze het leuk vonden om de tafel te dekken, groenten te snijden en de was te doen. Ik zorgde ervoor dat ze elke week videochatten met hun vrienden en familie, zodat ze sociaal verbonden bleven met iedereen."

"Het beste wat ik heb ontdekt door deze tijd is dat ieder kind iets te bieden heeft, een vaardigheid of talent dat is verborgen en dit is de beste tijd om dat te ontdekken. Ik heb ze van alles laten proberen zoals muziek, kunst, handwerk en koken om erachter te komen wat ze het leukste vonden. De corona lockdown is geen makkelijke tijd. Onzekerheid kan je langer wakker houden in de nacht, maar het is nuttig om jezelf echt tegen te komen. Het is de beste tijd om de echte jij te ontdekken. Als dit allemaal voorbij is, zal me meer bewust zijn van de belangrijke dingen en ik zal iedereen trots vertellen dat corona mij dichterbij mijn familie en mezelf bracht."

Aratrika, Oviya, Nitin en Anshu

Al een beetje Nederlands, maar toch was het zoeken...

“De hele wereld had dit nodig”

Paula komt uit Guatemala. Samen met man en twee tienerzonen is ze in augustus 2019 naar Nederland gekomen. “Mijn man en kinderen hebben allemaal de Nederlandse nationaliteit, ook al zijn ze in Guatemala geboren en opgegroeid.”

Guatemala is een klein land in Midden-Amerika, groter dan Nederland met ongeveer dezelfde populatie. Hoewel de rijkdom onevenredig gedistribueerd is en het een land van contrasten is, is de warmte van de mensen wat het land gedenkwaardig maakt. Het klimaat is perfect, een land van eeuwige lente. Guatemala staat bekend als een zeer divers land vanwege haar culturele- en biodiversiteit. Er zijn 37 vulkanen, hooglanden, regenwouden, en een uitgang naar beide oceanen, de Atlantische en Grote Oceaan. Naast Spaans worden er meer dan twintig Maya-dialecten gesproken, omdat Guatemala het hart is van de levende erfenis van de Maya-cultuur.

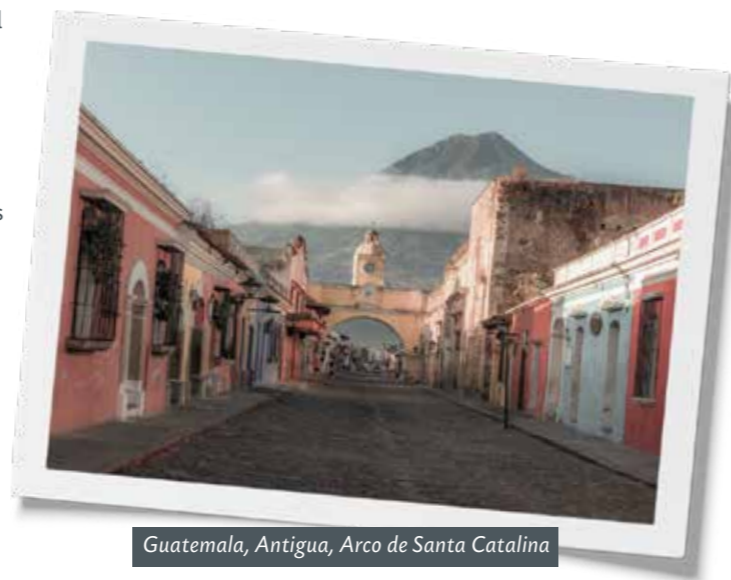
Uitzoeken

“Toen we aankwamen, sprak alleen mijn man Nederlands op een middelmatig niveau”, vertelt Paula. “We besloten om naar Nederland te gaan, zodat onze zonen betere kansen zouden hebben, om hun kijk op de wereld te vergroten en om ze ervaringen voor het leven mee te geven. Daarnaast was voor ons een reden om naar Nederland te komen dat we een betere kwaliteit van leven wilden, met minder stress, meer gezondheid en meer tijd voor ons, zowel als familie als individueel. Onze oudste zoon Nicolás was klaar voor de universiteit. Hij sloot zijn hoofdstuk af in Guatemala en ging International Business studeren in Utrecht. Onze jongste zoon Mateo had het moeilijker. Hij zat nog op de middelbare school en wilde zijn vrienden niet achterlaten. Hij sprak bovendien geen Nederlands en in eerste instantie wilde hij niet naar Nederland komen. We belandden in Utrecht omdat de universiteit van onze zoon hier gevestigd is. De rest moesten we maar uitzoeken. Maar God zet je altijd op de plek waar je hoort. Mateo begon met school op Ithaka en ondanks dat hij niet heel enthousiast was om hier te zijn, heeft hij zijn best gedaan en na vier maanden sprak hij al Nederlands op B1-niveau.”

“Ons leven voor corona was nog een aanpassingsproces, we moesten onze weg vinden. Maar dit ging redelijk goed. We probeerden wat musea in de stad te bezoeken, en begonnen met het ontdekken van de rest van het land. Toen de

Update

“Na zeven maanden in deze pandemie doen mijn zonen het nog steeds prima en lijken hun weg gevonden te hebben. Nicolás neemt alleen deel aan online lessen en hoopt volgend jaar april zijn stage in Guatemala te beginnen. Mateo begon op een reguliere school en ondanks dat hij daar heel angstig voor was, heeft hij wel plezier en het gaat met hem heel goed. Wat mij betreft, ik ben klaar om begin volgend jaar mijn reisservice naar Guatemala in gang te zetten. Dit is iets wat ik vanaf de dag dat we in Nederland aangekomen waren, begon te plannen. Deze maanden hebben het duidelijk gemaakt dat dit is waar ik wil aan wijden. Ik doe het vanuit mijn hart, en ik ben optimistisch dat mijn bedrijf Let's go to Guatemala een succes zal zijn...”

Guatemala, Antigua, Arco de Santa Catalina

coronacrisis toesloeg, konden we niet meer naar buiten. Mijn zoons waren de eersten om thuis te blijven en waren hier ook heel streng in. Het moeilijkste voor Mateo was om niet meer naar de sportschool te kunnen, wat hij het meest nodig heeft en bovenal het meest van geniet. Ook waren we midden in een zoektocht voor een nieuwe school voor Mateo, om te kunnen integreren in het reguliere systeem. Mijn man en ik werkten minder uren, Nicolás en Mateo waren altijd thuis. De uitdaging was voor ons om op elkaars lip in een klein huis te wonen.”

Optimisme

“Ik ben heel trots op mijn zonen en mijn familie. We konden altijd een manier vinden om ons aan te passen en verantwoordelijkheid te nemen. Mateo en Nicolás vonden hun eigen work-out routine en iedereen deed zijn best om stil te zijn tijdens iemands virtuele bijeenkomsten. Mateo gaat naar het St. Gregorius College, in 4 VWO. Hij werkt hard om zijn Nederlands te verbeteren en doet ook zijn best voor de andere vakken. Nicolás is blij dat hij al zijn studiegenoten op de universiteit heeft mogen ontmoeten en ondanks dat ze nu niet in het echt kunnen afspreken, werken ze goed samen online.”

“Het is duidelijk geworden dat niet alleen wij een betere kwaliteit van leven nodig hadden. De hele wereld had dit nodig. En dat is waarom ik enigszins optimistisch ben over deze situatie. Ik weet dat na deze tijdelijke stop van de wereld, betere tijden komen. Mijn taak als moeder, vanuit mijn perspectief, is altijd geweest om een goed voorbeeld te zijn voor mijn kinderen. Ik geloof er sterk in dat zij meer leren van wat ik doe dan van wat ik zeg. Om die reden doe ik altijd mijn best om een goede houding te hebben ten opzichte van uitdagingen die wij elke dag overal tegenkomen. Ik ben gelukkig hier. Ik heb het gevoel dat ik wat ik zocht heb gevonden. En ik kan alleen maar hopen dat zij hun weg hier ook vinden.”

Website: letsgotoguatemala.com

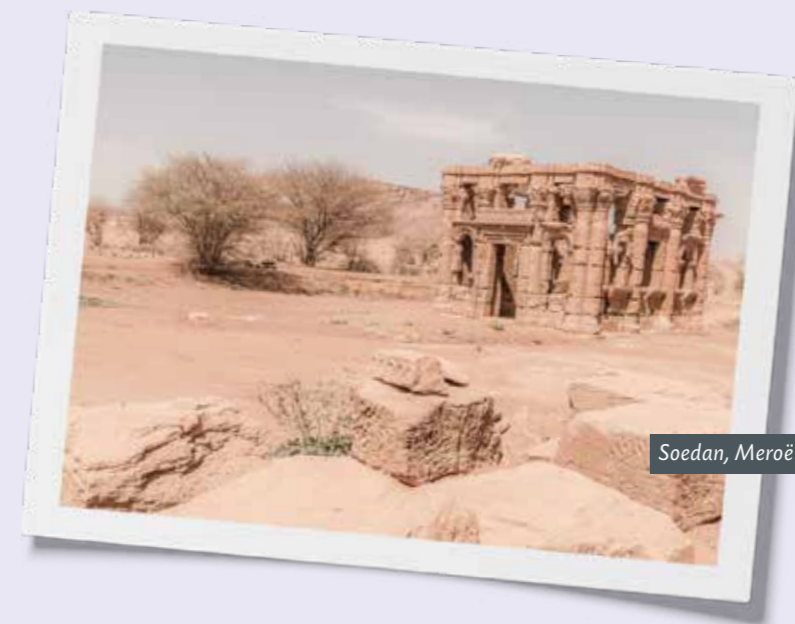

“Ik kon niet naar Soedan om afscheid te nemen”

Manahil verloor *haar moeder* tijdens de lockdown

Manahil komt uit Soedan, een van de grootste en de meest geografisch diverse landen in Afrika. In 2011 werd het land in twee delen gesplitst, nadat het volk uit het zuiden voor onafhankelijkheid stemde. Manahil kwam al in 2003 naar Nederland. Ze heeft vier kinderen, twee dochters van 13 en 15 jaar en twee zonen van 8 en 11 jaar. “Ze zijn allemaal geboren in Nederland, maar door omstandigheden gingen we in 2013 naar Groot-Brittannië en daar hebben we zeven jaar gewoond, voordat we in juli 2019 terugkeerden naar Nederland. Intussen waren mijn kinderen de Nederlandse taal vergeten, waardoor ze die opnieuw moesten leren op Ithaka-ISK.”

Covid-19 heeft de band tussen Ahmed en mij versterkt

Soedan, Meroë

De viruscatastrofe die de hele wereld beïnvloedde, en die dood veroorzaakte voor complete families en kinderen wees maakte, had ook grote invloed op het leven van Manahil, vertelt ze. “Ik heb mijn moeder verloren aan corona. Haar dood was een shock, helemaal omdat ik ver weg van haar woonde. Ik had haar de afgelopen drie jaar niet meer gezien en door de lockdown kon ik niet naar Soedan om gedag te zeggen. Hoe vreselijk is dat! Het was een afschuwelijke periode voor mij. Ik moest mijn zussen en broers steunen via de telefoon. Intussen moest ik ook mijn verdriet verbergen en sterk blijven om mijn kinderen te ondersteunen in deze moeilijke tijd.”

Ontploffing

“De relatie met mijn achtjarige zoon was niet al te best. Hij was totaal anders dan zijn broers en zussen. Bijvoorbeeld, hij vindt bijna geen eten lekker. Ik kan van alles koken, maar hij eet het niet. De meeste kinderen houden van melk, chocola en koekjes, hij niet! Hij geeft de voorkeur aan bepaalde traditionele gerechten uit Afrika. En hij is gek op salami, wat helemaal niet gezond is. Hij is een heel gevoelig kind en voelt zich snel beledigd. Alles kan hem laten ontploffen en hij kan zijn woede niet onder controle houden. Daarbij houdt hij niet van gasten over de vloer. Als een gezin met kinderen bij ons op bezoek komt, wordt hij boos en wil zijn speelgoed niet delen. Om eerlijk te zijn heeft hij een slechte reputatie voor zichzelf gecreëerd door zijn gedrag. Ik heb met zijn lerares gepraat over zijn houding en die begreep het gelukkig, omdat haar dochter zich hetzelfde gedraagt. Samen bedachten we een plan om mijn kind te ondersteunen thuis en op school.”

Pauses

“Tijdens de quarantaine besloot ik om meer tijd aan mijn kinderen te schenken en om dichterbij hen te komen, aangezien mijn dagelijkse routine overladen was met activiteiten naast het verzorgen van mijn zieke man. Ik maakte een schema voor mijn zoon en mij. Van vroeg in de morgen tot in de middag. Ik probeerde mijn zoon te helpen met zijn huiswerk en met extra opdrachten. Dit was voor mij niet erg ingewikkeld, omdat ik al tien jaar in Nederland had gewoond voordat we naar Groot-Brittannië vertrokken. Ik realiseerde me dat een lange aaneengesloten periode leren moeilijk was voor hem, dus we spraken af om tussendoor pauzes te nemen. In de pauzes gingen we samen sporten of deden we een creatieve of recreatieve activiteit. Dit zorgde ervoor dat ik het vertrouwen van mijn zoon terugwon.”

Dichter

“In de avonden probeerde ik dagelijkse familieactiviteiten te organiseren. Nu dineren we samen en ‘s avonds mag niemand ergens heen en blijven we dus allemaal thuis. We kletsen tijdens het eten en lachen veel. Ook spelen we samen spelletjes en ik was verbaasd om te horen dat sommige mensen hier moeite mee hadden, dit was bij ons absoluut niet het geval. Deze periode heeft mij geholpen om meer te leren over mijn kleine Ahmed en we zijn dichterbij elkaar gekomen. Ahmeds gedrag is aan het verbeteren. Hij is kalmer en lacht meer. Toen hij terug naar school ging, viel de positieve verbetering ook op bij de lerares. Zij besloot om nog meer aandacht te geven aan de ontwikkeling van Ahmed en samen bedachten we een nieuw plan voor Ahmed. Dit keer om hem over zijn angsten heen te laten komen. Om eerlijk te zijn beseft ik me dat ik dichterbij hem toegroeide en dat hij zich kalm en goed gedraagt doordat hij onafhankelijker is. Zo fietst hij zelf naar school en zijn lerares geeft hem meer verantwoordelijkheid op school. Zo stuurt ze hem naar het kantoor als ze iets nodig had of ze laat hem andere kinderen helpen met hun taken. Hij veranderde echt in iemand anders.”

Grote vooruitgang

“Plotseling, vlak voor de herfstvakantie, belde zijn lerares. Zij gaf aan dat het tijd was om Ahmed naar een reguliere Nederlandse school te sturen, omdat hij er nu klaar voor is. Ondanks dat het geen gebruikelijke tijd is om kinderen naar de reguliere school te sturen, was het wel tijd voor Ahmed. Dit had volgens haar alles te maken met de grote vooruitgang in Ahmeds persoonlijkheid. De laatste grote uitdaging was zijn houding tegenover een nieuwe school. Dit was een spannende stap voor mij als moeder, ik was benieuwd of hij het leuk zou vinden en de nieuwe omgeving zou waarderen. Gisteren was zijn eerste dag. Aan het einde van die dag zag ik hem uit zijn klas komen met een grote lach op zijn gezicht. Al mijn dromen zijn uitgekomen, ik ben zó trots op mijzelf en mijn kleine engel.”

"Nederlanders willen graag een ander helpen"

Wiskunde-les tijdens Corona

"Officieel ben ik wiskundelerares", vertelt Maboubeh. "Ik woon sinds 2018 samen met mijn man en twee dochters in Nederland; mijn man was hier al vanaf 2015."

Maboubeh vertelt enthousiast over haar land. "Iran is een land met een historie van vijfduizend jaar. De meeste Iraniërs spreken Perzisch. De natuur van Iran is geweldig mooi, er zijn bergen, woestijnen, bossen en stranden. De reden dat we naar Nederland kwamen was vanwege mijn man en zijn geloofsovertuiging."

"Er zijn veel verschillen tussen Iran en Nederland. De kinderen kunnen hier rustiger studeren, er is hier weinig stress. De mensen leven hier langer en zijn over het algemeen gezonder. Het ritme van eten en slapen is anders dan wij gewend waren. Hier zeggen de mensen wat ze willen, in ons land zijn we daar heel voorzichtig mee. Ik vind Nederlanders eerlijker en aardig, ze willen graag een ander helpen."

Online lesgeven

"Ten tijde van COVID-19 maakten we ons net als iedereen zorgen," aldus Maboubeh. "Maar de grootste zorg had ik om mijn dochter, die al zwak was vanwege een hartziekte. En om mijn ouders. Vanaf de eerste dag probeerde ik mijn kinderen te ondersteunen waar ik kon. Door de begeleiding van It's My Child had ik voor een groot deel mijn zelfvertrouwen weer teruggewonnen en daardoor kon ik misschien ook iets voor anderen betekenen. Ik werd gemotiveerd om online

Iran, Shiraz, de bazaar

wiskundeles te gaan geven aan kinderen die Farsi spreken. Ik heb een advertentie gemaakt en mocht deze delen op de Facebookpagina van It's My Child."

Getroffen

"Mijn ouders en nog een aantal dierbaren van mij werden getroffen door het coronavirus. Ik leefde continu in twee werelden. In Nederland was ik druk met mijn twee kinderen die online lessen moesten volgen, terwijl ik met mijn hoofd bij mijn ouders in Iran zat. Desondanks probeerden we positief te blijven. We gingen elke dag met de meisjes wandelen en dat ging in goed overleg. Mijn jongste dochter heeft tijdens de coronacrisis allerlei mooie werkstukken gemaakt en mijn oudste dochter was druk met video's maken. Al die tijd hebben we ons best gedaan om alle maatregelen na te leven. Ik hoop dat dit virus snel verdwijnt, zodat we onze geliefden weer kunnen omarmen."

Om politieke redenen van Turkije naar Nederland

"COVID-19 heeft ons ook veel inzicht opgeleverd"

Dilek is getrouwd en heeft twee kinderen. "Wij wonen in Vianen, in de provincie Utrecht. Ik ben in 1976 geboren in Duitsland, maar ben opgegroeid in Turkije. Ik ben afgestudeerd aan de universiteit in Turkije en heb daar tot januari 2018 gewerkt als wiskundeleraar. Hoewel ik daar graag woonde, moest ik mijn land verlaten om politieke redenen. Ik verbleef twee jaar in Griekenland met mijn dochter, voordat we naar Nederland kwamen. Gedurende deze periode woonden mijn zoon en mijn man al in Nederland. Intussen waren mijn dochter en ik druk bezig met het afronden van de procedures om naar Nederland te kunnen komen."

"Eindelijk mochten wij in december 2019 naar Nederland komen. Toen we in Nederland aankwamen, verbleef ik en mijn dochter een week in Ter Apel voor officiële procedures. De Nederlandse ambtenaren hebben ons van harte verwelkomd. Nederland is een goed georganiseerd en gereguleerd land. Een groot verschil tussen Nederland en

Turkije is volgens mij het afsprakensysteem. Dat is zeer goed geregeld in dit land. Alle transacties worden soepel en op tijd uitgevoerd."

Met de taalcoach

In januari 2020 is haar dochter begonnen met haar opleiding aan Ithaka ISK, aldus Dilek. "Zij leert daar nu Nederlands. Ik wacht zelf al bijna een jaar op mijn verblijfsvergunning. Door het ontbreken van die verblijfsvergunning kan ik me niet inschrijven voor een opleiding Nederlands. Dit maakt het moeilijk om mij sneller aan te passen. Gelukkig kan ik inmiddels drie dagen per week naar de bibliotheek en oefen ik daar Nederlands met een vrijwillige taalcoach. Ik vind Nederlands leren met die taalcoach erg nuttig. We waren telefonisch in contact gedurende de lockdownperiode. Dat is geweldig en motiveert mij enorm."

Waardevolle ervaring

"Wij wonen bijna een jaar in Nederland en hebben veel uitdagingen ervaren tijdens de coronacrisis. Het vertraagde ons taalleerproces, we konden onze burens niet meer ontmoeten en met hen omgaan, en we konden de Nederlandse manier van leven, de cultuur, de gewoonten niet meer leren kennen. Maar ik stopte niet met positief denken. We vonden allerlei alternatieven en deden ons best, ook voor onze persoonlijke ontwikkeling. Hoewel het een vreselijk virus is, heeft COVID-19 heeft ons de waarde en belang van het gezin laten zien. Omdat we nu veel tijd samen hebben doorgebracht, kennen we elkaar beter."

Turkije, Istanbul

Als weduwe opnieuw starten als je de taal niet spreekt

Aicha regelt weer zelf haar eigen zaken

Aicha komt uit Marokko. Ze is moeder van drie dochters. Alleen haar twee minderjarige dochters zijn met haar meegekomen naar Nederland, omdat zij allebei de Nederlandse nationaliteit hebben die ze van hun vader hebben meegekregen.

"Ik ben weduwe," vertelt Aicha. "Mijn man is tien jaar geleden overleden. Ik stond er vanaf dat moment alleen voor, inclusief het grootbrengen van mijn dochters. Ondanks dat ik laaggeletterd ben, kon ik in Marokko de nodige verantwoordelijke taken goed vervullen. Ik wist daar precies hoe ik aan informatie kwam en regelde alles. In Marokko kon ik daardoor mijn leven onafhankelijk en zelfstandig leiden."

Inwonen

Vanwege de toekomst van haar dochters vond Aicha het toch beter om naar Nederland te verhuizen. "Het is beter dat zij hun studie in Nederland volgen. Daarom zijn we hier naartoe gekomen. Maar die ommezwaai was best moeilijk. Inwonen bij familie was bijvoorbeeld geen succes. Hier in Nederland was ik opeens totaal afhankelijk van familie. Ik kon mijn zaken niet zelf regelen. Dat is niet goed gegaan. Ik werd ongeduldig en ziek en was iedere dag ongelukkig. Mijn dochters werden ook ongelukkig."

Veranderd

"Mijn dochters heb ik samen met een familielid aangemeld op ISK. Daar kwam ik in aanraking met It's My Child. Wat deze lieve mensen voor mij zouden kunnen betekenen, kon ik toen niet meteen inzien. Dit was mij ook niet goed uitgelegd door mijn familie. Maar na een telefoontje van een It's My Child-ambassadeur, is mijn leven totaal veranderd. Omdat die ambassadeur mijn moedertaal sprak, was het voor mij makkelijker om mijn behoeftes met haar te bespreken en ook de juiste begeleiding te krijgen."

Touwtjes

"Het is precies wat ik nodig heb: zelf weer de touwtjes in handen nemen en mijn eigen zaken regelen. Ik ben ontzettend blij dat ik begeleid word door It's My Child, op de gebieden waaraan ik behoefte heb. En dat ik ook hier in Nederland de ruimte krijg om mijn verantwoordelijkheden weer op me te nemen en mijn dochters kan steunen. Momenteel volg ik taallessen, speciaal voor analfabeten. Hierna wil ik graag een cursus volgen om als kok of bakker te kunnen starten."

Zorgcoördinator

Ineens zaten we thuis...

Het lijkt inmiddels alweer zo lang geleden.

Na mijn eigen zoon (10 jaar) een beetje op weg geholpen te hebben met het online leren, bedacht ik me hoe ik mij als zorgcoördinator op de Ithaka het meest nuttig kon maken. Alle afspraken en plannen moesten herzien worden en ik overwoog wat het meest van belang zou zijn voor de leerlingen en docenten van de Ithaka. Mijn collega's hadden binnen no-time online lessen opgestart en de ene les was nog creatiever dan de andere. Veranderingen op digitaal gebied waren ineens heel snel mogelijk.

Al snel werd duidelijk dat niet alle leerlingen aanhaakten bij de online activiteiten. Mentoren probeerden om contact te maken met de desbetreffende leerlingen en uit te zoeken wat er aan de hand was. Dit varieerde van 'geen laptop hebben', 'geen internet' tot dingen als 'niet weten hoe in te loggen' etc. Maar natuurlijk speelden er ook ingewikkelder zaken die moeilijker en minder snel op te lossen waren. Ik zag het als mijn taak om de leerlingen, ouders en docenten zoveel mogelijk praktisch te ondersteunen en samen naar oplossingen te zoeken.

Het was fijn dat er meteen organisaties klaarstonden om mee te helpen. Mentoren konden bijv. met organisaties als 'Taal doet Meer' of 'Stichting Mowad' bellen of met ouders van de ouderorganisatie 'It's My Child' als het niet lukte om contact te krijgen met een leerling en ouders. Na een telefoontje (in eigen taal) bleek soms, dat wat in eerste instantie een probleem leek, eigenlijk meeviel. Zo maakten we meerdere keren mee dat een leerling en zijn/haar ouders eigenlijk niet goed wisten wat er online allemaal gebeurde, zoals wanneer hun kind aan lessen mee moest doen. Sommige leerlingen profiteerden hier van en bleven gewoon wat langer (soms wat al te lang) in bed liggen... Ik vond dat eigenlijk zo gek nog niet. Ik was blij dat mijn oudste zoon (18 jaar) zelf zo goed kon plannen en zelfstandig was en dat ik hem nauwelijks heb hoeven helpen. Anders had ik ook niet goed geweten hoe ik dat had moeten doen. Ik checkte af en toe even bij zijn slaapkamer en hoorde hem dan online met zijn klas en docent. Vanuit zijn bed en op zijn telefoon dat wel... Maar hij is overgegaan, dus hij heeft aan de 'overgangsnormen

Thessa van Zanten

voldaan'. Hij gaf echter aan toch wel weer de structuur van het schoolgaan nodig te hebben en het beter te vinden om weer naar school te gaan.

M'n jongste moest ik wat meer achter de broek aanzitten. Soms was ik aan het vergaderen in TEAMS en zag ik dat hij naast mij een toets zat te maken en fouten maakte. Ik vond het dan nodig om me tijdens mijn vergadering met hem te bemoeien. Best stressvol voor mezelf en hij vond me een stomme juf! Ik besloot niet lang daarna om hem toch maar wat meer te laten gaan. Uiteindelijk bleek hij prima in staat om zelfstandig te plannen en te werken en kwamen er uiteindelijk hele goeie dingen voort uit het thuiswerken. Hij bleek er goed bij te gedijen en sneller en efficiënter te kunnen werken dan op school. Zolang hij 's middags maar lekker kon buiten spelen. Ook op de Ithaka waren er leerlingen die het fijn vonden om thuis te werken omdat ze bijvoorbeeld hun eigen tijd mochten indelen of minder werden afgeleid door andere leerlingen.

Ik kwam erachter dat ik met mijn gezin en onze thuissituatie absoluut niet te klagen had maar dat het er niet voor iedereen zo voor stond. Voor sommige leerlingen op de Ithaka was de situatie anders. Ik denk bijv. aan de leerlingen in het AZC (asielzoekercentrum) die met hun gezinnen op kleine kamers verblijven en niet veel te doen hadden buiten de lessen om. Onze AMV's (alleenstaande minderjarige vluchtelingen) die er vrijwel alleen voor stonden en waar we moeilijk contact mee kregen. Dan waren er, zoals overal op de wereld, kwetsbare gezinnen waar de spanningen toenamen, naarmate de lockdown langer duurde. Door de lockdown werd al snel duidelijk waar pijnpunten lagen.

In overleg met het MT hebben we (zorgteam) besproken dat we het voor deze leerlingen en gezinnen niet direct moesten gaan oplossen door bijvoorbeeld een opvangklas op te richten. Hier werd regelmatig naar gevraagd door andere instanties en door ouders, maar we vonden het vooral heel belangrijk om eerst samen in beeld te krijgen wat er precies niet goed ging en om leerlingen en ouders in hun kracht te zetten en zelf verantwoordelijkheid te laten nemen.

Een opvangklas was naar ons idee niet een oplossing voor de problemen, maar meer het verschuiven van een probleem. Hoewel je soms bij jezelf merkt dat het een eerste impuls is om dingen snel op te willen lossen en over te nemen of te gaan bedenken voor anderen; voor de lange termijn lost het natuurlijk niets op.

Lees verder op pagina 42

Tijdens de coronacrisis hebben we vaak een beroep moeten doen op onze kernpartners (JGZ, leerplicht, buurtteam en samenwerkingsverband). Het was fijn dat de schoolartsen de nieuwkomers nog konden blijven onderzoeken en dat leerplicht en buurtteams op een gegeven moment meehielpen door op 'deurbezoek' te gaan. Uiteindelijk is deze praktische hulp het meest waardevol. De leerlingen waren dankzij de inzet van de docenten en de hulp van de vrijwilligers en kernpartners al snel allemaal in beeld!

Het viel me op dat we van veel gemeentes lijsten kregen waar-op we van alles moesten bijhouden, bijvoorbeeld van de leerlingen die er niet waren. Een vorm van controle krijgen op de situatie? Zeker belangrijk om dit goed in beeld te hebben, maar hier een daar miste ik echter wel de vervolgacties hierop. Wat in deze periode telde was vooral de relatie die de mentoren met onze leerlingen hebben. Hier wordt altijd al veel energie ingestoken en de "opbrengst" was nu duidelijk zichtbaar.

Inmiddels mogen we weer naar school. De leerlingen zijn zichtbaar blij om weer terug op de Ithaka te zijn. Docenten zijn opgelucht want een school zonder leerlingen is natuurlijk

geen school. Ik hoop oprecht dat we niet weer in lockdown moeten. Ik denk dat veel jongeren dat niet goed gaan trekken. Uiteindelijk hebben alle jongeren structuur nodig, contact met vrienden en docenten, regelmaat.

Ondanks dat de lockdown natuurlijk behoorlijk heftig was, heeft deze periode dus hier en daar ook wat goeds opgeleverd. Voor mij persoonlijk is dat het besef dat veel dingen over het algemeen best 'goed' gaan in Nederland maar ook dat we als gezin flexibel zijn en sterk staan als het minder goed gaat. In een(crisis)situatie zoals deze spelen andere vaardigheden een rol; kunnen samenwerken, klaar staan voor elkaar, een beetje aardig zijn voor elkaar, oog hebben voor je leefomgeving en respecteren hoe een ieder anders met de situatie omgaat. En ik heb bij veel leerlingen, ouders en collega's deze eigenschappen naar voren zien komen!

Het zou goed zijn om ons in het onderwijs in Nederland wat meer te richten op dit soort vaardigheden en minder bezig te zijn met presteren, toetsresultaten etc.

Maar dit is ik geloof ik weer een ander onderwerp, misschien voor een andere rubriek?

Thessa van Zanten - Zorgcoördinator - Ithaka

Wat heeft corona ons gebracht?

Twee weken na de eerste Nederlandse coronabesmetting kregen we te horen dat we allemaal zoveel mogelijk moesten thuiswerken. Drie dagen later kwam de mededeling dat de kinderopvang en scholen gingen sluiten. Alles wat we hadden geregeld om werk en privé goed samen te laten gaan stond op losse schroeven en een periode van onduidelijkheid en improvisatie brak aan.

Als eerste moesten er allerlei technische vaardigheden worden opgepoetst om TEAMS, ZOOM, Whatsapp, ZieJeWel en dergelijke op de telefoon en laptop te installeren. Terwijl collega's elkaar slechts op afstand spraken en zagen, kregen we ineens een ongekend kijkje in elkaars woonkamer, zolderkamer, keuken en werkkamer. In teamvergaderingen verschenen collega's met baby's op de arm (vaak huilend), anderen moesten snel leren om hun microfoon uit te zetten omdat de hond bleef blaffen. Menig collega moest zijn verhaal onderbreken omdat een kind iets kwam vragen of er huiswerk aanwijzingen

gegeven moesten worden. Dit betrof alleen het thuiswerken. Maar wat te doen als je toch écht op huisbezoek en dus de deur uit moest, terwijl je drie kleine kinderen hebt rondlopen? Of terwijl je weet dat je puber in plaats van online-lessen te volgen gaat gamen? Als de oppas niet kan komen omdat ze verkoudheidsklachten heeft en je ouders te ver weg wonen om te helpen?

Uiteraard hadden onze cliënten met dezelfde problemen te maken: Het was al een uitdaging om dagelijkse bezigheden te combineren met de opvoeding. Nu kwamen daar ook nog de online-lessen bij. En de huiswerkbegeleiding. En de onophoudelijke hoeveelheid vragen van de kinderen. Er ontstonden soms ernstige financiële zorgen en het was vaak niet duidelijk wat er nou wel en niet op de computer gedaan moest worden voor school. Er moest worden uitgelegd waarom er niet naar de speeltuin en het voetbalveld kon worden gegaan. Er moest worden verteld dat familie niet kon worden bezocht en dat er geen kinderen op de verjaardag konden komen. Er waren zorgen over zieke vrienden of familieleden en de angst

voor de ziekte zelf. Er waren te veel zorgen, ongemakken en problemen om op te noemen. Wat echter wél genoemd moet worden zijn de irritaties die vrijwel iedereen in bepaalde mate heeft gevoeld. Als gevolg van het op elkaars lip zitten en van het niet weten hoelang dit nog zou duren. Irritaties door het niet kunnen opzoeken van ontspanning of afleiding buitenshuis. En dit allemaal dag in, dag uit, week in week uit. Een bijzonder lastige en soms zware tijd, die veel van mensen vroeg. Een tijd die voor ruzie kon zorgen en mensen soms tot het uiterste dreef. Het was ook een periode waarin cliënt en gezinswerker extra moeite moesten doen om elkaar te vinden. Waar andere manieren moesten worden gezocht om elkaar te spreken en te zien en waar anders moest worden nagedacht om te komen tot ideeën en oplossingen.

En die ideeën? Die kwamen in allerlei soorten en maten: Er waren ouders die niet konden thuiswerken, omdat ze in de zorg zaten. Zij legden contact met andere ouders en maakten een soort oppasschema; hierdoor kon iedereen werken en was er toch voldoende zorg en begeleiding voor de kinderen. De ene dag zaten ze samen aan de keukentafel huiswerk te maken in het ene huis, de andere dag zaten ze in de woonkamer met de overburen. Er was een alleenstaande moeder met twee pubers die niet te motiveren waren voor de online-lessen. Om niet steeds boos en gefrustreerd te zijn besloot ze de parken in haar wijk te gaan bezoeken en elke dag een uur te gaan wandelen. Gewoon om even tot rust te komen, zodat ze daarna weer met energie het gesprek thuis kon aangaan. Er was een moeder met twee gehandicapte kinderen en nauwelijks familie en vrienden. Vanuit het buurtteam maakten we ons veel zorgen om haar: hoe ging zij dit regelen en volhouden? Kon zij dit wel aan? De praktijk bleek voor ons een goede les. De moeder zag in dat haar een zware tijd stond te wachten en ondernam de nodige actie. Ze sloot zich aan bij meerdere wijk-appgroepen en legde op die manier contact met andere ouders in haar buurt. In no-time was er een groep gevormd die elkaar hielp met boodschappen doen, oppassen, de hond uitlaten of een gezellig praatje maken om niet te vereenzamen. Deze moeder toonde kracht en initiatief, waarmee ze het beste maakte van haar

situatie. We hadden haar behoorlijk onderschat. Verder waren er veel ouders die de tijd thuis gebruikten om kasten op te ruimen en oude rommel uit te zoeken. Er waren burens die hun spullen ruilden om zo hun interieur even te veranderen. Ik sprak iemand die niet kon gaan werken en daarom haar tijd gebruikte om online gratis bijles te geven aan kinderen. Los van de praktische zaken bleken er veel ouders te zijn die er bewust voor kozen om de voordelen van de lockdown te zien: ze hoefden 's morgens niet te haasten om de kinderen op tijd op school te krijgen, er was meer tijd voor spelletjes of een nieuwe hobby. Er was meer rust om samen te eten. Er kwam acceptatie voor wat niet meer kon en een zoektocht naar wat er wél kon.

Vanuit het buurtteam probeerden we uiteraard zo goed mogelijk bereikbaar te zijn voor mensen die het in coronatijd extra moeilijk kregen. We waren voorbereid op grote problemen en beperkte mogelijkheden. En de problemen kwamen ook inderdaad. Soms heel waren ze heel groot. Maar de mogelijkheden kwamen óók. We zagen kristalhelder dat mensen een enorme kracht in zich dragen. Dat ze een doorzettingsvermogen hebben dat tot ongekende flexibiliteit leidt. Dat ze positiviteit kunnen uitstralen die hen én anderen door moeilijke tijden heentrekt. In deze periode van isolatie en afstand, mondkapjes en anderhalve meter, groeide de behoefte aan verbinding en verbroedering. Van achter de laptop en het videogesprek ontstond ruimte voor creatieve ideeën, voor ondersteuning en burenhulp. Mensen bleken dapper te zijn en nieuwe dingen te willen doen. Ze toonden moed om iets anders te proberen en grenzen te verleggen. Mijn 84-jarige vader leerde videobellen met zijn computer en kon er zelf hard om lachen dat hij meestal ondersteboven in beeld was. Mijn kinderen waren zo lief om me niet te confronteren met mijn (in het verleden vaak herhaalde) opmerking, dat te veel achter de computer zitten slecht is voor je ogen. Mijn cliënten en hun kracht, hun sociale betrokkenheid en inventiviteit waren, en zijn nog steeds, een grote inspiratiebron voor mij. Corona nam veel, maar bracht mij ook wat. Zoals bewondering en dankbaarheid.

Iris Limborgh, buurtteam VO&SO

Iris Limborgh

Aziz

Ik kom uit Afghanistan. In 2015 kwam ik alleen naar Nederland. Anderhalf jaar later kwam mijn vrouw met onze drie kinderen. Toen ik hier aankwam, kende ik niemand uit mijn eigen land. Dit is voor de meerderheid van de nieuwkomers het geval. It's My Child helpt ouders om bij elkaar te komen, elkaar te ondersteunen en van elkaar te leren. Nu begeleid ik een groep ouders. Ik zie hoe veel ouders hun zelfvertrouwen terugkrijgen door tot

een groep mensen te behoren die ze accepteren zoals ze zijn. Verschillende groepen ontmoeten elkaar regelmatig en leren van elkaar. Op deze manier begrijpen we hoe en waarom mensen uit verschillende culturen handelen zoals ze doen. Dit proces helpt om beter in de samenleving te integreren.

Ambassadeur

Raghad bouwt in Nederland een nieuwe familie

“Samen maken we een *inclusief land*”

“Drie jaar geleden kwam ik vanuit Egypte naar Nederland, samen met mijn twee prachtige kinderen,” vertelt Raghad. “We hoopten een grote, gemengde familie te kunnen bouwen met mijn nieuwe man, die ook twee geweldige dochters heeft. We kwamen hier met een overdaad aan gemengde gevoelens, nieuwsgierig naar de toekomst en wat er verborgen voor ons was. Het is zeker dat Nederland een mooi land is, maar het is hier ook heel anders dan in het land waar wij woonden.”

“Egypte is een prachtig land om in te wonen, met het hele jaar heerlijk weer, aardige mensen en natuurlijk heerlijk eten. Het is een van de mooiste toeristische bestemmingen in de wereld, bekend om de prachtige stranden, het warme weer en uiteraard onze grote oude beschaving. Ook is Egypte een familie-georiënteerd land, waar je altijd omringd bent door familieleden of vrienden,” legt Radhad uit. Hierdoor was

het weggaan voor haar ook een van de moeilijkste en pijnlijkste beslissingen in haar leven. “Ook voor mijn kinderen die hun familie, vrienden en natuurlijk hun school moesten achterlaten. Voor ons allemaal was dit moeilijk. Het kostte ons behoorlijk wat tijd om te wennen aan het idee om alles achter te laten.”

Warm bad

“Mijn eerste grote uitdaging was om het nieuwe gezin op te bouwen. Er zeker van te zijn dat mijn kinderen hun plek zouden vinden in hun nieuwe huis, nieuwe school en natuurlijk het aanpassen aan een totaal nieuwe taal. Eigenlijk was alles nieuw. Egypte achterlaten met dat mooie weer, mijn familie, vrienden, werk... alles waar ik aan gewend was. De stap naar het onbekende zetten, vond ik lastig. Tegelijkertijd was ik vastbesloten om het te laten gebeuren. Gelukkig ik

was omringd door mijn man en diens familie. Zij zijn eigenlijk ook Egyptenaren, die veertig jaar geleden verhuisden naar Nederland. Ze hielpen om ons thuis te laten voelen en stelden ons keer op keer op ons gemak. Mijn schoonmoeder kookte altijd Egyptisch eten voor ons. Ze organiseerde de verjaardagen van de kinderen bij haar thuis. Zo waren we omringd door familie en nam de heimwee af. Dit jaar was best pittig voor de hele wereld, maar voor mij nog iets zwaarder. Ik moest terug naar Egypte voor een dringende zaak, afgelopen maart. Om precies te zijn: ik liet mijn kinderen en man alleen op 12 maart 2020. En twee dagen later ging het hele land in lockdown...”

Terug of niet?

“Het was de eerste keer in mijn leven dat ik zo bang was, want ook Egypte sloot de vliegvelden, waardoor ik niet terug kon. Natuurlijk wist ik dat mijn man bij onze kinderen was, hij werkte vanuit huis. Maar de scholen waren opeens dicht en de kinderen thuis. Daarbij speelde ook dat het werk van mijn man extreem hectisch is en veel concentratie en tijd vergt. Ik was erg bezorgd over de hele situatie. Wat als één van hen het virus zou krijgen en ik daar niet zou zijn? Wat is het virus eigenlijk? Heel veel ‘wat als’ en de bijbehorende negatieve gedachten. Tegelijkertijd was ik druk met afmaken van hetgeen waar ik oorspronkelijk voor naar Egypte was gereisd. Ik wilde zo snel mogelijk terugvliegen naar mijn familie, terwijl ik ook dacht aan mijn familie in Egypte. Hoe kon ik mijn moeder alleen laten in deze crisistijd? Ik was zo bezorgd om haar”

“De oprecht positieve conclusie was dat mijn man heel goed voor onze vier kinderen zorgde. Hij werkte vanuit huis en de kinderen hadden het idee dat ze vakantie hadden, wat het behoorlijk lastig maakte. Toch was hij in staat om het te

Egypte, Rivier de Nijl

overzien en vol te houden, tot ik terugkwam met de laatste vlucht vanuit Cairo, voordat de vliegvelden definitief werden gesloten.”

Pijntjes en paniek

Er waren voor Raghad zeker ook negatieve kanten aan dit verhaal. “Het was zo moeilijk voor de kinderen om de online lessen te volgen. Verder was sporten niet mogelijk en zaten ze de hele dag thuis in hun pyjama. Dit was een behoorlijke uitdaging voor mijn man en mij. Ik begon klachten en pijntjes te krijgen, wat ik voorheen niet had. Ik had last van

paniekaanvallen, echt één van de vreselijkste ervaringen in mijn leven. Corona maakte dat ik al de zegeningen in mijn leven meer ging waarderen. Het was een eyeopener voor de belangrijke dingen in het leven, die we normaal voor lief namen. Daarom besloot ik andere nieuwkomer-ouders hun eigen kracht te tonen zodat ze het licht in hun leven konden vinden. Daarom sloot ik mij aan bij It's My Child. We zijn er voor elkaar, we begeleiden, ondersteunen en helpen elkaar zoveel mogelijk. Samen dragen we bij om Nederland één van de meest mooie, kleurrijke en inclusieve landen te maken.”

Terwijl ik in Egypte was, nam mijn man samen met mijn kinderen het huishouden over

"Zorg ervoor dat je kinderen altijd van je op aan kunnen en vertel ze hoe sterk, slim en getalenteerd ze zijn en dat ze alles kunnen doen en eventuele problemen kunnen overwinnen."

It's my child

Voor ouders Door ouders

Nasik (44) komt uit Iraaks Koerdistan. Ze heeft drie dochters, die inmiddels 16, 18 en 21 jaar oud zijn. Haar man is politiek vluchteling en kwam eerst naar Nederland. "Na een jaar kreeg hij een verblijfsvergunning, daarna kon hij een hereniging aanvragen voor mij en onze drie dochters," vertelt Nasik. "Twee jaar later, in oktober 2017, reisden wij af naar Nederland en konden we hier eindelijk een nieuw leven opbouwen."

Koerdische familie in de knel

"Ons hele gezin kreeg COVID-19"

Irak, Sulaymaniyah

Koerdistan is een prachtig land met veel natuur en een complexe geschiedenis. Na 1514 raakte het land ingeklemd tussen de Perzische Safavid-dynastie en het Ottomaanse rijk. Vanaf 1920 kwam ook een deel bij Irak en een deel bij Syrië. De bevolking van heel Koerdistan bestaat uit 40 miljoen mensen. Nasik: "Ik kom uit het Iraakse deel, waar we onze eigen parlementaire republiek hebben, de andere drie delen hebben geen eigen regering. De grootste droom van elke Koerdische is om een staat, taal, cultuur en vlag te krijgen, zoals andere landen. Inmiddels woon ik nu drie jaar in Nederland. Toen ik net in Nederland was, was het onderwijssysteem de grootste schok voor mij. Ik dacht namelijk dat iedereen in Nederland gelijke kansen had om te studeren, ongeacht geslacht of leeftijd. Ik dacht dat iedere droom kon worden waargemaakt. Ook de cultuur, regels en het hele systeem waren heel moeilijk voor mij om te begrijpen. Nu ben ik aan aardig gewend aan alles. En toen kwam COVID-19."

Baan kwijt

"In november 2018 werd ik benaderd door één van de ambassadeurs van It's My Child. We hadden een uitgebreid gesprek bij ons thuis over wat It's My Child precies voor ons kon betekenen. Wij zaten met allerlei vragen, vooral over het leven in Nederland. De ambassadeur heeft mijn man ertoe gezet om zelf de antwoorden op zijn vragen te vinden. Uiteindelijk heeft mijn man een bijeenkomst voor andere ouders georganiseerd over 'Nederlandse gewoontes'. Wij hebben een jaar lang meegedraaid met de methode van It's My Child en inmiddels ben ik nu zelf ambassadeur."

"Aan het begin van COVID-19 moesten we allemaal thuisblijven. Alles vond thuis plaats: werk, school, activiteiten, sport, muziekles. Net als iedereen was dit voor ons ook een moeilijke situatie. Zo is mijn oudste dochter haar baan in de horeca kwijtgeraakt, net op het moment dat ze op zichzelf ging wonen. Ze had zich aangemeld voor bijstand, maar hier had ze geen recht op. Dus dit bracht veel stress met zich mee. Ondertussen moest ze ook nog haar NT2 examen doen voor de hogeschool. Helaas ging dit ook niet door in verband met COVID-19."

Getroffen

"Mijn middelste dochter vond het heel vervelend dat haar actieve leven stil kwam te liggen. Zij had de meeste moeite met het thuisblijven en de online lessen vond ze erg vermoeiend en saai. Daarentegen was mijn jongste dochter blij dat de scholen dichtgingen. Zij heeft moeite met naar school gaan en was blij dat ze thuis kon blijven. Langzamerhand raakten we gewend aan COVID-19. Ondanks dat we ons allemaal zo goed mogelijk aan de regels hielden, trad COVID-19 begin oktober ons huis binnen. Dit maakte ons leven nog moeilijker. Mijn

man werd erg ziek en mijn oudste dochter zorgde goed voor hem. Hierdoor werd zij drie dagen later zelf ook ziek. In het ziekenhuis werd gelijk een coronatest afgenomen en deze bleek positief. Kort daarna werd ook ik besmet met COVID-19. Gelijk heb ik contact opgenomen met iedereen die ik in de laatste twee weken had gezien en vertelde ze ook een test te laten doen. Mijn twee andere dochters waren gelukkig niet ziek, maar die zagen hoe ziek hun vader, moeder en zus waren. Ze stonden erop om voor ons te zorgen. Uiteindelijk was ons hele gezin getroffen door COVID-19."

Niet naar ziekenhuis

"Mijn man was op een gegeven moment zo zwak en moe, dat we hem in het ziekenhuis wilden laten opnemen. Maar ze kwamen niet, we voelden ons ontzettend eenzaam en verloren. Mijn oudste dochter was degene die voor ons kookte en schoonmaakte. Corona is een gek virus, soms voel je je redelijk goed en dan weer heel zwak en moe. We vroegen advies aan vrienden en familie die ook COVID-19 hebben gehad. Inmiddels voelen we ons allemaal weer beter."

De impact van COVID-19 speelt nog steeds in het gezin van Nasik. "Voor mijn middelste dochter die nog steeds online studeert is haar eerste jaar echt een uitdaging. Ook mijn oudste dochter heeft nog steeds online lessen en kwam er in september pas achter dat ze een Engelse toets moest afleggen, omdat ze een Engelstalige studie volgt. Vanwege deze hele situatie is het erg moeilijk om op een snellere manier examens af te leggen. Jammer dat de school slecht rekening houdt met COVID-gevallen. Ik vertelde mijn dochter dat je soms een stap achteruit moet doen om daarna twee stappen vooruit te kunnen."

Grotere geest

"Mijn boodschap aan alle ouders is, dat het leven een constante strijd is en dat we ons op veel dingen in het leven moeten voorbereiden. En we moeten altijd proberen om een grotere geest te hebben om zo onszelf groter te maken dan de problemen van onze kinderen, en hen te laten zien dat elk probleem een oplossing heeft en dat de oplossingen groter zijn dan de problemen. Het enige dat u nodig heeft, is uw verstand, geduld, hoop en niet opgeven. Zorg ervoor dat je kinderen altijd van je op aan kunnen en vertel ze hoe sterk, slim en getalenteerd ze zijn en dat ze alles kunnen doen en eventuele problemen kunnen overwinnen. Het allerbelangrijkste is dat we ze moeten leren om hun eigen problemen zelf op te lossen, maar met hun rug te staan, zodat ze weten hoe ze op hun benen kunnen staan. En tot slot, gebruik geen geweld en word niet boos op hen, dat zal het probleem alleen maar erger maken in plaats van het op te lossen."

Tahani blijft lachen

“Het lijkt of iedereen *de deur gesloten* houdt”

Tahani komt uit Soedan. Ze is in 2007 naar Nederland gekomen. “Ik ben geboren in Zalingei, een stad in Darfur, in West-Soedan. Op mijn zevende zijn we naar de hoofdstad Khartoum verhuisd. Daar heb ik mijn volledige studie afgerond, tot aan de universiteit.”

Soedan, Meroë

“Toen ik naar Nederland kwam, viel me op dat de verschillen tussen Nederland en Soedan behoorlijk groot zijn,” vertelt Tahani. “Nederland is een mooi en georganiseerd land qua architectuur, groen, stiptheid in afspraken, en tegelijkertijd is er veel variatie in het weer hier. In Soedan is het droog, zelfs in de herfst. Een groot verschil tussen Nederland en Soedan is ook de onderlinge relaties. In Soedan leeft iedereen als één gezin met de burens, maar hier in Nederland is het anders. Het lijkt of iedereen hier de deur gesloten houdt.”

Borstkanker als uitdaging

“Ik was erg blij toen ik naar Nederland kwam. Ik dacht dat mijn toekomst mooi zou zijn. Maar na een jaar was deze vreugde niet compleet. Toen ik 29 was, kreeg ik namelijk borstkanker. Ik werd geopereerd en behandeld, maar mijn glimlach verdween niet. Ik zag de ziekte als een uitdaging. Na onderzoek en behandeling vertelden ze mij dat er een kleine kans was om een kind te kunnen krijgen, omdat mijn vruchtbaarheid beperkt was. Maar ik had hoop en geloof in onze Heer en ik leerde van de Koran om niet op te geven.”

Speciale school

“Nadat ik na negen maanden met de behandeling was gestopt, raakte ik zwanger! Mijn vreugde was groot en ik kreeg mijn dochter Omniah. Ik noemde haar een wens, omdat het mijn wens was een meisje te dragen en onze Heer vervulde mijn wens. Maar mijn dochter was anders, ze had moeite met leren, ondanks haar hoge intelligentie. Ze is wat trager met spreken en hyperactief. Ze speelt niet graag met andere kinderen, omdat niet goed kunnen praten een probleem is. En ze huilt als ze zich niet kan uiten of vragen om wat ze wil. Ze gaat naar een speciale school en dit is een extra uitdaging voor mij. Ondanks alles blijf ik altijd lachen. Ik lach als ik een nieuwe verandering in haar houding merk, ik glimlach als ze een nieuwe zin of zelfs een nieuw woord leert, ik lach als ze zich op haar gemak voelt en vrijuit met me praat... Ik huil en lach, ik val en sta weer glimlachend op. Geduld, geduld, geduld, dat is mijn enige wapen.”

Geen ruimte

“Door COVID-19 en de lockdown heb ik mij erg moe gevoeld. Op school hebben ze een systeem waarbij meer dan één leraar lesgeeft. Daarnaast zijn er daar psychologen en logopedisten die met de kinderen om kunnen gaan en ondersteuning bieden. Wij moeders zijn zo moe, omdat we proberen onze kinderen dezelfde methode te geven die op school wordt gebruikt. Maar dat kunnen we niet, omdat thuiszitten saai is en de kinderen geen ruimte hebben en weinig vrijheid hebben om te spelen. Alles wat thuis niet beschikbaar is, zoals op school, maakt dat corona een echte crisis voor ons is geworden. Voor moeders van kinderen met speciale behoeften is het een uitdaging. Er is meer te doen dan schoonmaken, het huis opruimen en koken. We moeten ook zorgen dat we onze kinderen een comfortabele omgeving bieden.”

“Mijn dochter raakt erg van streek als we de dagelijkse routine veranderen. Ik zocht online naar informatie over hoe ik met mijn dochter om kon gaan. Ik begon huiswerk van internet te halen, zodat ze zich kon concentreren, iets wat helemaal niet gemakkelijk is. Nu werken we tien minuten en dan doen we iets anders, zoals wandelen, spelen, klusjes. Ik ben de hele dag bezig met haar, maar dat vind ik niet erg zolang zij blij is.”

Innerlijke rust

Tahani blijft lachen, ondanks tegenslagen. Maar ze heeft geen pasklare methode voor succes. “Maar als ik het moest omschrijven, denk ik dat succes vooral draait om innerlijke rust. Je slaapt vredig na een drukke dag, in de overtuiging dat je alles hebt gedaan wat je kon. Laat je leven optimistisch zijn. Vul het in met liefde, om te bloeien.”

Hoe houd je ze bezig?

“Mijn kinderen *vonden* het eerst maar saai tijdens de lockdown”

Agi (48) werd geboren op Curaçao, is dertien jaar getrouwd met Derk en de moeder van Kimberley (11) en Kayne (9). “Zo’n 21 jaar geleden ben ik naar Nederland gekomen. Ik kwam achter de liefde aan en zag het leven, wonen en werken hier als een nieuwe uitdaging.”

Agi had destijds een prima start in Nederland, ze vond relatief snel onderdak en een baan. “Totdat de eerste winter intrad en ik enorme heimwee kreeg. Die kou was ik totaal niet gewend. Op Curaçao schijnt de zon het hele jaar door, met temperaturen tussen de 28 en 34 graden, het is nooit winter op ons eiland! In de winter moest ik hier opeens in het donker naar mijn werk en in het donker weer naar huis. Ik moest ook een uur heen en een uur terug reizen met de trein, soms ook met vertraging. De mensen om je heen waren ook niet echt vrolijk. Ik ging niet vaak naar buiten, omdat het zo koud was. Het was voor mij best moeilijk om hieraan te wennen. Ik zat toen totaal niet lekker in mijn vel...”

Op elkaars lip

Voordat het coronavirus toesloeg, was Agi inmiddels behoorlijk gewend aan het Nederlandse klimaat. “Alles was prima, wat betreft de kinderen, school, werk, thuis. Ook de dagelijkse organisatie verliep goed. De kinderen gingen met plezier naar school en wij als ouders naar ons werk. In de eerste lockdown periode vanaf maart tot in mei 2020 was voor de kinderen het gemis van hun schoolvrienden en de activiteiten op school opeens een grote uitdaging. Elke dag baalden de kinderen dat zij thuis moesten werken en dat het saai was. Zij hadden niet elke dag zin om hun schoolwerk te doen, omdat zij de hele tijd thuis moesten werken. De mogelijkheid om met hun vrienden te spelen en creatief bezig zijn, was er niet. De vraag was: wat kan ik als ouder hieraan doen? Hoe gaan wij als ouder hiermee om, want naar school gaan mocht niet voor een aantal weken. Wij als ouders moesten ook wennen aan het thuiswerken en tegelijkertijd begeleiden van de kinderen met hun schoolwerk. Je zat de hele dag bovenop elkaars lip en liep elkaar constant in de weg.”

“Als afleiding en om het toch leuk te hebben met elkaar ondanks COVID-19, ging ik activiteiten voor thuis bedenken, om samen met de kinderen te doen tussen de lessen door, of nadat zij klaar waren met hun schoolwerk. Wij gingen buiten touwtjespringen, met de bal overgooien, meer knutselen, just dance op de Wii doen, wandelen, spelletjes spelen. En op vrijdagavond een leuke film met pizza. Mijn man kon zich hierdoor ook helemaal op zijn werk richten, boven op zolder.”

Papiamentu

“Ik kom dus van Curaçao en mijn moedertaal is papiamentu. De kinderen begonnen in deze periode meer interesse te tonen om die taal te leren. Het leukste hiervan is dat zij iets leren wat niet op school als les gegeven wordt. Hoe cool is dat! Elke avond leerde ik mijn kinderen een beetje van mijn moedertaal. Dit alles heeft geholpen om de kinderen zich genoeg te laten vermaken, om ondanks het gemis van schoolvrienden en schoolactiviteiten het toch leuk te hebben met elkaar. Hierdoor zijn wij ook meer naar elkaar toegegroeid. Mijn man ging elke dag even fietsen of wandelen, dat was zijn afleiding.”

Andere plannen

Het werd rustiger in huis toen de kinderen weer naar school gingen, herinnert Agi zich. “Ik mocht ook weer naar kantoor. Hoewel boodschappen doen, winkelen, uiteten gaan, buiten de deur activiteiten en op vakantie gaan niet zoals vroeger is. Overall zijn er nieuwe regels, die jouw vrijheid beperken. Onze vakantie naar Curaçao hebben wij geannuleerd, uit voorzorg om geen risico’s te lopen. Wij hebben gekozen om dichterbij huis op vakantie te gaan. Je gaat nu heel anders om met plannen die je maakt om naar buiten te gaan.”

Curaçao, Willemstad, Penha-gebouw

Knutselen met mijn kinderen

True Meaning of Empowerment

“Toen ik als stagiaire begon bij It’s My Child (IMC), werd het woord empowerment regelmatig gebruikt”, vertelt Izzati uit Indonesië. “Terwijl ik volop bezig was met mijn masteropleiding, had dit woord niet veel betekenis. Dit woord betekent vandaag de dag ontzettend veel voor mij. Het woord empowerment is voor mij geëvolueerd tot een geweldig mooi concept. Het is niet alleen maar een woord en om dat te begrijpen, moeten we teruggaan naar begin 2019.”

Overweldigend

“Ik was toen een nieuwkomer en ik herinner me hoe groot de uitdaging was om het Nederlandse systeem te begrijpen. Om een beeld te schetsen, It’s My Child heeft een klaslokaal van de school Ithaka omgetoverd naar een eigen kantoor. De ambassadeurs (vrijwilligers) van It’s My Child hebben allemaal een andere achtergrond, inclusief ikzelf. Er zijn ambassadeurs op kantoor uit verschillende landen, waaronder ik zelf. Het is onze rol om ouders, die nieuw zijn in Nederland als vluchteling of immigrant, terug te brengen in hun eigen kracht. Nieuwkomer zijn kan overweldigend zijn, want niets is meer over van je oh zo stabiele leven (het leven in het land van herkomst), het gevoel van totaal geen controle meer hebben over je eigen leven overheerst. Het woord empowerment voelde als een synoniem voor helpen. Dus mijn taak als ambassadeur was om nieuwkomers te helpen empowerment te verkrijgen in het buitenland. In het begin was dit erg lastig, want waar ik vandaan kom, Indonesië, betekent iemand helpen, iets voor hem/haar te doen. Dit kan variëren van mijn aantekeningen geven aan een medestudent tot een leraar die me steeds herinnert aan alle opdrachten die ik nog niet heb gedaan. Het sleutelwoord in Indonesië is afhankelijkheid, wat in schril contrast staat met de methode van It’s My Child en tot op zekere hoogte de Nederlandse cultuur. Hier ligt veel meer de nadruk op het creëren van onafhankelijkheid.”

Zelf doen

“Die onafhankelijkheid kwam aan het licht toen ik merkte dat mijn mede-ambassadeurs alleen maar vragen stelden. Ze kwamen nooit met oplossingen wanneer ze in gesprek waren met een ouder. Ik dacht bij mezelf: dus ze helpen helemaal niet. Nu begrijp ik dat het woord ‘helpen’ niet geschikt was om te omschrijven wat It’s My Child precies doet. It’s My Child stelt de ouders in staat hun eigen weg te vinden in dit land. Ambassadeurs staan altijd achter of naast de ouder en nemen nooit het voortouw. De ambassadeur is eigenlijk een coach die, door middel van de juiste vragen, de ouders begeleidt en motiveert om zelf hun eigen pad uit te stippelen. Eigen plannen of ideeën kunnen formuleren in het buitenland is een vaardigheid van onschatbare waarde. Wat als iemand jou de antwoorden geeft, of de dingen voor jou regelt of oplost? Ja het wordt opgelost maar je weet uiteindelijk niet hoe het is opgelost. De volgende keer heb je weer iemand nodig om het voor je op te lossen. Het zelf zoeken naar de antwoorden op je eigen vragen is wat iemand onafhankelijk maakt. Iemand

empoweren betekent het begrijpen wat degene nodig heeft en dan de ruimte geven om onafhankelijkheid te versterken. Die onafhankelijkheid zet zich om naar het terugwinnen van de controle over jouw eigen leven.”

Trots

Vele maanden later beseft ik me dat It’s My Child een geweldige kans biedt aan ouders om zelf te beslissen over hoe ze invulling geven aan hun nieuwe leven hier in Nederland. Er is geen standaard manier om in Nederland te leven, iedereen doet het op zijn eigen manier. De ambassadeurs van IMC zijn geen experts, ze zijn allemaal gelijk aan elkaar en het leren van elkaar is een continu proces. Het was voor mij zeer inspirerend en motiverend om te zien hoe ouders hun zelfvertrouwen en onafhankelijkheid weer terugkregen en de draad weer konden oppakken. Om te zien hoe trots ouders zijn en hun verhalen willen delen met andere ouders, dat zorgt voor de positieve energie en hoop binnen It’s My Child. Ik geloof nu dat iedereen onafhankelijk en trots kan zijn op wie hij of zij is. Na bijna 2 jaar als ambassadeur te hebben gewerkt, geloof ik dat empowerment bij iedereen en op elk aspect van het leven kan worden toegepast.

Op onderzoek uit

“Toen ik die verschuiving in de betekenis van empowerment ervoer, vroeg ik me af: is dit programma daadwerkelijk van invloed op nieuwkomer ouders? Vanuit deze nieuwsgierigheid ben ik op onderzoek uitgegaan waarin ik de effectiviteit van de It’s My Child-methode wil analyseren. Ik heb een aantal ambassadeurs en ouders geïnterviewd om hun ervaringen en gedachten over het programma te achterhalen. Deze interviews waren opnieuw een eyeopener voor mij. Ik kon het echt voelen toen ze vertelden dat het programma hen hielp om zelfverzekerder en onafhankelijker te zijn zodat ze hun eigen leven weer konden bepalen. Sommige ouders vertelde zelfs dat It’s My Child hen had geholpen om vanuit een ander perspectief en met respect naar verschillen om hen heen te kijken. Toen groeide mijn vraag naar: hoe heeft It’s My Child dat gedaan?. De ouders antwoordden dat It’s My Child hen

probeerde te begrijpen en vrijheid en de kans gaf om hun eigen probleem-oplossingsproces te leiden. Als zij zich op de een of andere manier onzeker of verloren voelde, dan was de ambassadeur daar die in hen geloofde, aanmoedigde en hen waardeerde in elke stap die zij zette. It’s My Child creëerde succesvol een veilige omgeving voor ouders om te delen, leren en verbinden. En ja, ik ben het met elke zin van de ouders eens!

Mijn eerste kennismaking met It’s My Child was tijdens mijn studie, toen ik op zoek was naar een stage. Na het lezen van de missie en visie wist ik meteen dat dit aansloot bij mijn eigen perspectief. Ik werd met open armen

Marlien

ontvangen als nieuw familielid en kreeg de kans om mij te ontwikkelen. Bij It’s My Child leerde ik ontzettend veel over culturen, opvoeden en de uitdagingen die ontstaan bij het wonen in een ander land. Tegelijkertijd was er vanuit de ambassadeurs en ouders altijd oprechte interesse in mij en mijn kennis vanuit mijn studies.

Door van en met elkaar te leren ontstaat er een situatie waarin iedereen in staat is zich te ontwikkelen op verschillende vlakken. Zelfs tijdens de moeilijke periode waarin alles online moest, in

verband met de gevolgen van het COVID-19 virus, bleven ambassadeurs en ouders betrokken en gemotiveerd om elkaar te stimuleren. Er werden alternatieven bedacht om workshops door te laten gaan, en hoe er contact gemaakt kon worden met ouders. Het delen van verhalen over hoe iedereen omging met de situatie bleek inspirerend en had positieve gevolgen. Het mooiste aan It’s My Child vind ik de methode. Er wordt gewerkt met, zoals ik het zie, de puurste vorm van

Lees verder op pagina 54

empowerment. Ouders krijgen de mogelijkheid en steun om zelf aan de slag te gaan. We praten niet over helpen maar over ondersteunen. Voor elke uitdaging zijn oplossingen, en door ouders te motiveren om verschillende mogelijkheden uit te proberen zullen zij hun eigen oplossingsvermogen verder ontwikkelen. Naast een groei naar zelfstandigheid is er ook veel gezelligheid. Zoals ik al schreef, It's My Child is echt een familie en hier ontstaat een sociaal netwerk op natuurlijke wijze.

Voor mij is It's My Child een perfect voorbeeld van hoe mensen met elkaar een samenleving vorm kunnen geven. Door met elkaar in gesprek te gaan kunnen we een ander perspectief begrijpen. Zelf ben ik geen ouder, maar wel betrokken bij de doelgroep. Na het afronden van mijn stage en studie blijf ik dan ook als vrijwilliger bij It's My Child. Mijn betrokkenheid bij It's My Child heeft mijn horizon verbreed en ik kijk ernaar uit om It's My Child en alle betrokkenen verder te zien groeien in de toekomst.

Onderzoeker: Stavroula

"Meer ouders hebben aan een dergelijk programma"

"Ik ben Stavroula en ik kom uit Griekenland. De afgelopen vier jaar woonde ik in Nederland en sinds 2019 ben ik actief betrokken bij It's My Child. Ik heb zelf de moeilijkheden ervaren rond het veranderen van omgeving en proberen je leven op te bouwen in een andere context. En ik raakte erg geïnteresseerd in het helpen van andere mensen die soortgelijke ervaringen hebben."

"Daarom heb ik ervoor gekozen om mijn master aan de Universiteit van Utrecht te doen, met focus op diversiteit en sociale inclusie. Daarnaast ben ik bij It's My Child gaan werken als stagiair; daar heb ik ook mijn scriptie uitgevoerd. Het doel van mijn onderzoek was om te bekijken of It's My Child ook gunstig kan zijn voor ouders die al langer in Nederland wonen. Om deze vraag te beantwoorden, heb ik een behoefteanalyse uitgevoerd om de empowermentbehoeften in kaart te brengen van ouders uit etnische minderheden, van wie de kinderen naar scholen in gesegregeerde buurten gaan."

"De resultaten van dit onderzoek toonden aan dat de meerderheid van die ouders behoefte lijkt te hebben aan een programma zoals It's My Child. De staat van empowerment is voor een aanzienlijk aantal ouders laag gerapporteerd vanwege verschillende parameters, waaronder segregatie, discriminatie en sociaaleconomische status. Als It's My Child op die scholen wordt geïmplementeerd, zou het daarom gunstig zijn voor deze groep. Niet alleen door de ouders te versterken, maar ook door de ouderbetrokkenheid op die scholen te vergemakkelijken door de culturele kloof tussen ouders en scholen te overbruggen."

Bij het aanmelden van mijn dochters op Ithaka werd ik benaderd door een ambassadeur van It's My Child, met de vraag of ik behoefte had om mij aan te sluiten bij hun programma dat steun en begeleiding biedt aan ouders, vooral nieuwkomers. Voor mij was dat bepaald niet van toepassing, want ik ben in Nederland opgegroeid. De Nederlandse

Habiba

regels en gewoontes zijn mij eigen geworden. Wij zijn als gezin negen jaar geleden verhuisd naar het buitenland en nu zijn we weer terug in Nederland. Ondanks dat wij als Nederlandse burgers de taal goed beheersen, waren de obstakels en uitdagingen niet minder dan voor een vluchteling, die ook een nieuwe bestaan moet beginnen en de taal totaal niet spreekt. Daardoor heb ik mij als ambassadeur aangemeld, om mijn kennis en ervaring te delen met andere ouders. Voor iedere ouder is het van belang om het leven van hun kinderen waar dan ook in de wereld op een verantwoorde en liefdevolle wijze te

Ambassadeur

doen slagen. It's My Child biedt ouders de mogelijkheid om deze wensen waar te maken, simpelweg door ouders te begeleiden en te ondersteunen in het weer terugkrijgen van zelfbestuur. Het nemen van de verantwoordelijkheid jegens hun eigen kinderen behoort tot het methode van It's My Child. Het mooi van mijn groep ouders is dat deze uit verschillende lagen van de bevolking bestaat: ouders met een universitaire achtergrond en ouders die analfabeet zijn. Door It's My Child kan ik als ouder mijn kinderen laten groeien en bloeien. Dat geeft mij de mogelijkheid mijn ouderlijke rol beter te vervullen.

"We eten elke avond samen aan tafel"

Lekker tijdens de lockdown: de keuken van Eritrea

Eritrea, Asmara

"Ik kom uit de stad Barentu de hoofdplaats van Gashe Barka in Eritrea", vertelt Brikti.

"Sinds 2017 woon ik samen met mijn gezin in Nederland. Ik ben moeder van zes kinderen: drie meisjes van 21, 18 en 15 jaar en drie jongens van 11, 9 en 6 jaar."

Het leven in Nederland voor Corona was al een hele uitdaging en op het moment dat Corona in het nieuws kwam en de scholen gingen sluiten, dacht ik dat mijn drie jongste kinderen gewoon geen school zouden hebben. Mijn oudste kinderen regelen inmiddels hun eigen zaken en zijn vrij zelfstandig.

Aan tafel

"Vanaf het eerste moment neem ik deel aan de school-groepsapp van mijn jongste drie kinderen, ze zitten op dezelfde school. Klaarblijkelijk had ik een appbericht gemist, want ik werd gebeld door de school. Ze hebben me telefonisch uitgelegd dat de jongens wel naar school bleven gaan, maar dan online. Vanaf dat moment zat ik elke dag met die drie aan de eettafel. In eerste instantie dacht ik tussendoor nog wel eens

wat in het huishouden te doen, maar al snel bleek dat geen goed idee. Want dan werden ze door elkaar afgeleid en moest ik er opnieuw voor zorgen dat ze achter hun laptop bleven zitten en hun opdrachten maakten."

Regels

"Wij wonen in een rijtjeshuis. Met zes kinderen thuis zitten werd het ons allemaal af en toe te veel. Ik besloot een nieuwe huisregel te maken. Die houdt in dat wij op bepaalde momenten van de dag de drie jongste kinderen verzoeken om of in de tuin of boven te spelen, zodat de drie oudste kinderen ook een beetje rust krijgen. Een moment voor zichzelf. We eten wel elke avond samen aan tafel, dit is ons moment om de dag door te nemen."

Ook vanuit Italië is het een uitdaging om opnieuw je plek te vinden

Arianna kwam uit *Rome* naar *Schipluizen*

“De eerste keer dat ik naar Nederland kwam, had ik de mogelijkheid om een week door te brengen in een typisch Nederlandse en niet-toeristische omgeving,” herinnert Arianna zich. “Ik was erg onder de indruk van hoeveel vrijheid de kinderen hier hebben. Zo kunnen kinderen hier nog voetballen op straat en hier alleen op hun fiets naartoe gaan. In Italië, en met name in de grote steden, is dat helaas volledig verdwenen. Toen ontstond een droom: in Nederland wonen.”

“Ik was ook behoorlijk verbaasd over hoe makkelijk Nederlanders in de omgang zijn. Ik herinner mij dat het februari was, het sneeuwde en was uiteraard erg koud. Nederlanders trekken zich er niks van aan. Je kan ze dan zien fietsen, ook hele kleine kinderen, zonder zelfs een muts op hun hoofd. In Italië zijn we zo geobsedeerd met het feit dat je heel ziek kan worden van het niet dragen van een muts of naar buiten gaan met nat haar. In tegenstelling tot hier, waar het best normaal is. Wij zijn de gekkies die altijd de haardroger gebruiken. In de afgelopen jaren heb ik ook mijn gebruiken aangepast, en om eerlijk te zijn ben ik hier heel gelukkig. Minder angst en meer vrijheid. We kunnen zelfs naar buiten zonder muts en we leven nog steeds...”

Zeer streng

Voor de coronacrisis werkte ik vier dagen per week en was mijn week meestal vol gepland met van alles en nog wat. Ik deed aan yoga, zag mijn vrienden meerdere keren per week, wij gingen regelmatig uit eten of naar concerten. En ik reisde regelmatig naar Rome om mijn familie daar te bezoeken. Over het algemeen was mijn leven heel normaal en lekker druk. Af en toe hadden mijn partner en ik wat strubbelingen, zoals de meeste stellen hebben, maar over het algemeen niet echt iets ernstigs.”

De eerste reactie van Arianna op de lockdown? Het was fijn om even wat rustiger aan te doen. Vlak voor de lockdown was ik in Rome en het verschil tussen de coronamaatregelen Italië en in Nederland zorgde bij mij vooral voor verwarring en onzekerheid. In Italië waren de maatregelen zeer streng. De mensen waren erg bang en overal waren controles, terwijl in Nederland de regels vrij mild waren en de mensen eigenlijk gewoon doorgingen met hun normale leven. Tijdens de crisis stopte ik met mijn normale leven, ik ging helemaal niet de deur uit. Mijn dochter is erg sociaal en heeft een druk sociaal leven, dit maakte mij zeer verdrietig omdat ik zag hoe moeilijk zij het hiermee had.”

Verliezen

“Mijn eerste zorg was het grote verschil tussen mijn thuisland Italië en Nederland, qua omgang met de situatie. Daarnaast kwam er nog een andere zorg bij toen ik met mijn dochter op de luchthaven van Rome gecontroleerd werd op weg naar huis. Ik was doodsbang dat ik van mijn dochter gescheiden zou worden in het geval één van ons ziek zou zijn. Deze angst bleef mij bij tijdens de gehele lockdown en het was vreselijk moeilijk. Ik was bang dat ik mijn dochter zou verliezen, dat er iets vreselijks met mijn familie in Italië zou gebeuren en ik er dan niet bij kon zijn. Want de vrijheid om naar mijn familie te kunnen reizen, was er niet meer. Daar bovenop werd een leraar van mijn dochter ziek, hij kreeg kanker en mijn dochter was gek op hem. Toen we te horen kregen dat hij niet meer in staat was om les te geven en we hem ook niet mochten bezoeken, maakte dat de situatie nog pijnlijker. Tenslotte werden de problemen tussen mij en mijn partner groter, uiteindelijk was dit het meest heftig. Wij hadden beiden een compleet andere benadering van omgaan met de coronacrisis. We zaten niet op één lijn, ik voelde me totaal niet begrepen en gerespecteerd.”

Afstand

“Deze hele situatie was nieuw en ondraaglijk voor mij. Op een gegeven moment, halverwege de lockdown, besefte ik dat ik me zorgen maakte over letterlijk iedereen. Dit was het moment waarop ik ‘stop’ zei en me op mezelf moest concentreren. Het eerste dat ik deed, was ervoor te zorgen dat ik minder informatie over corona tot me nam. Ik keek minder vaak naar het nieuws en vermeed gesprekken hierover met mijn vrienden en collega’s. Ik zorgde voor het huishouden en deed de dingen die ik leuk vond: online yogalessen, koken, schilderen en naar muziek luisteren, vooral als ik in de tuin lag te genieten van het mooie weer. Mijn dochter en ik hebben samen zelfs een video gemaakt over het maken van gnocchi, een Italiaans gerecht. Geleidelijk aan begon ik mijn sociale leven weer op te pakken en begon weer vrienden te ontmoeten, met de nodige voorzorgsmaatregelen. Het leek mij ook verstandig om even uit huis te gaan en tijdelijk te verhuizen naar een appartement van een vriend van mij. Ik heb deze situatie benut voor het verbouwen van onze keuken, en heb met mijn dochter een paar dagen in het appartement gewoond. Dit heeft me geholpen om mijn batterij weer op te laden en om even afstand te nemen alle problemen.”

Italië, Rome het Colosseum

De overgang van Melkbosstrand naar Domstad

Positieve energie halen uit een moeilijke periode

“We zijn in december 2019 vanuit Kaapstad aangekomen in Nederland,” vertelt Janeen. “Het was een tegelijkertijd ontmoedigende en opwindende periode en we hebben veel gemengde gevoelens ervaren door het gemis van familie, vrienden, het strand en het zonnige weer. Kaapstad is een van de mooiste steden ter wereld. Met niet alleen de levensgrote Tafelberg, die uitkijkt over de City Bowl, maar vooral de mensen. Ze zijn erg hartelijk en ontzettend vriendelijk. Het leven gaat daar wat langzamer en het is er niet duur om uit eten te gaan. We hebben verschillende stranden aan de Indische en Atlantische Oceaan, die samenkomen bij Kaap Agulhas. En dat allemaal onder die mooie, warme Zuid-Afrikaanse zon...”

“Ons stadje Melkbosstrand ligt aan de westkust. Het is een juweeltje, veel vissers, surfers en je kunt er lekker zonnen. En dan niet te vergeten onze traditionele braai, die familie en vrienden samenbrengen. De geur van vlees dat op een open vuur sist. Ik hoor u denken, waarom zou je daar dan weg willen? Helaas is ons land in de handen van een oneerlijke regering gevallen. De kansen voor de aankomende generatie, onze kinderen, zijn erg klein. De misdaad bevindt zich inmiddels ook op een niveau dat soms onwerkelijk is, niet te bevatten. Dus ja, één van de moeilijkste beslissingen die je als ouder kan nemen was om grootouders, vrienden, broers en zussen achter te laten, om zo een veiligere toekomst voor onze tweelingdochters op te kunnen bouwen.”

“We vertrokken vanuit Zuid-Afrika in het midden van de zomer en kwamen in Nederland middenin de winter aan. Een heel nieuwe en een beetje stressvolle ervaring was het wel. We omarmen inmiddels de Nederlandse cultuur, hoewel het een groot verschil is met Zuid-Afrika, maar ik denk dat verandering alleen maar goed is. Wij genieten nu van de geur van oliebollen in de winter en verkennen het leven op de fiets.”

Lente in Holland

“In maart 2020 begonnen we ons eindelijk allemaal wat beter te voelen, na het vestigen in ons nieuwe thuisland. We keken uit naar de zon en het mooie weer, de lente was in aantocht. We verheugden ons op wat Nederland ons allemaal te bieden heeft. Ik was inmiddels in goed contact met het team van It's my Child, onze tweelingdochters Cloudia en Skyla genoten van school met al hun nieuwe vrienden, ik volgde inmiddels Nederlandse les. En we vonden een orthodontist voor Cloudia, zodat ze door kon gaan met haar behandeling. Alles begon eindelijk op zijn plaats te vallen...”

Op 16 maart 2020 kwam voor het gezin Smith alles tot stilstand. Inclusief de onmiddellijke sluiting van de scholen tot nader order. “En Cloudia kreeg voorlopig ook geen behandeling meer bij de orthodontist. Ik werd een beetje angstig en raakte lichtelijk in paniek. Waarom net nu we allemaal ons plekje hebben gevonden? ik voelde me net weer wat beter. De meisjes juichten natuurlijk, joepie, geen school! Zij wilde altijd al thuisonderwijs, dus dit was voor hun geen enkel probleem.

Mijn bezorgdheid was vooral dat hun Nederlands eronder zou lijden. We waren net in een nieuw land en ik zou bijdragen aan een workshop voor andere ouders over Het Ithaka schoolsysteem. Die workshop kon via een online platform gewoon doorgaan. Dit pakte uiteindelijk nog beter uit, aangezien de directeur Douwe Brouwe hier ook een steentje aan bijdroeg, zijn visie deelde en dit een zeer bemoedigende uitwerking had.”

Zelf aan de bel trekken

“De leraren waren zeer ondersteunend en bemoedigend, ze deden echt hun best om onder deze bizarre omstandigheden ons op de hoogte te houden via whatsapp en e-mails. Ondanks dit alles bracht het toch zorgen met zich mee. Lopen de meisjes geen achterstand op? Ze hadden immers praktisch de helft van het schooljaar al gemist. Zou het nog lukken om in 2021 de overstap naar de havo kunnen maken? Ik stuurde een mail naar de docenten met mijn zorgen en er werd vrijwel onmiddellijk een telefonische vergadering georganiseerd. Ik kreeg uitleg over hoe en wat en binnen de kortste tijd werden er Nederlandse boeken bij ons thuis afgeleverd en daaropvolgend een email met diverse links. Het kostte ons een dag of twee om een nieuwe routine en manier van leren te bewerkstelligen, dit

tot grote opluchting van ons allemaal. De meisjes vonden hun draai, maar we hebben ons vooral gerealiseerd dat wij als expats degenen moeten zijn om zelf contact op te nemen als je wat wilt bereiken.”

Haar dochters waren volgens Janeen zeer gedisciplineerd tijdens de cononaperiode. “Ik was reuze trots op ze. Ze waren zeker niet perfect, sommige dagen deden ze hun schoolwerk in hun pyjama, zonder tanden te poetsen of haar te kammen, maar ik stond het toe. De meeste dagen verzorgden ze zichzelf prima, voordat de online lessen begonnen. Sinds we in dit prachtige land zijn komen wonen, hebben we geleerd om alles per dag te bekijken. De sleutel hiervoor: los de problemen van vandaag op met de kracht van vandaag. Begin niet met het aanpakken van de problemen van morgen tot morgen. Je hebt bezit de kracht van morgen nog niet. Je hebt genoeg voor vandaag.”

Zuid-Afrika, Kaapstad, de Tafelberg

Met mijn dochters, Skyla en Cloudia

Janaina kwam van Brazilië naar Nederland

“Een mooie gelegenheid om *ons nieuwe land* te ontdekken”

Janaina is Braziliaans en moeder van Guilherme (8 jaar) en Julia (17 jaar). “Voor de coronacrisis had ons gezin een routine van dagelijkse activiteiten”, vertelt Janaina. “In het weekend maakten we van de gelegenheid gebruik om te wandelen en nieuwe plekken in Nederland te ontdekken. Per fiets, bus of trein, afhankelijk van de afstand.”

Brazilië, Joinville

Brazilië is een mooi, multicultureel land, met de mooiste stranden en de mensen zijn erg gastvrij, legt Janaina uit. “Ik ben er geboren en getogen, net als onze kinderen. Al onze familieleden wonen daar. Maar, als het gaat om veiligheid en kwaliteit van leven, dan voldoet het mooie Brazilië helaas niet aan het ideaalbeeld. Dit was één van de belangrijkste redenen waarom we naar een ander land wilden emigreren. Een aantal jaar geleden begonnen mijn man en ik serieus te overwegen om de stap te nemen naar een betere en veilige kwaliteit van leven voor onze kinderen. Mijn man is een software engineer. Zodra hij begon te solliciteren naar verschillende vacatures in het buitenland, lagen er genoeg kansen voor hem. De keus om uiteindelijk naar Nederland te emigreren ontstond door veel onderzoek en gesprekken met verschillende mensen die in dezelfde situatie zaten.”

Chromebook

“Net als andere gezinnen moesten we ons vanwege het coronavirus aanpassen aan een nieuwe routine en onszelf als ouders opnieuw uitvinden. Ik heb altijd een zeer hechte relatie met mijn kinderen gehad en heb hun onderwijs- en leerproces gevolgd. Ondanks deze pandemie merkte ik dat ik nog meer betrokken en aanwezig was. Mijn oudste dochter Julia slaagde erin haar studie vanuit thuis te volgen, zonder dat ik haar activiteiten dagelijks moest controleren. Ik zie dit moment als buitengewoon waardevol voor haar, om haar verantwoordelijkheid op zich te nemen en haar planningsvermogen verder te versterken. Met Guilherme was de uitdaging een beetje groter. Vanaf de eerste dag dat de fysieke lessen werden opgeschort, kreeg ik begeleiding en materiaal voor thuisonderwijs. De leerkrachten en schoolcoördinatoren waren bezig met het identificeren van welke gezinnen niet over de nodige apparaten beschikten om de leerling thuis te laten studeren. De volgende dag ontvingen we thuis een Chromebook en alle benodigde materialen om de studies voort te zetten. Dagelijks ontving ik een begeleidingsmail en wekelijks een voorstel voor een schema. Aan het begin van de week ontving ik een plan van activiteiten

van de leraar en stelde ik een dagelijks activiteitenprogramma op met wat er moest gebeuren. Ik liet Guilherme zelf de volgorde kiezen waarin hij het wilde doen. Geleidelijk aan pasten we ons aan, zodat de situatie steeds aangener werd.”

Leren in het park

De eerste dagen waren uitdagend, omdat het nodig was om ons aan te passen aan een nieuwe realiteit, de nieuwe taal toe te passen en een omgeving te creëren waarin de kinderen konden studeren. Dit terwijl ook vader thuis kon werken en toch een routine kon behouden. Soms was het nodig om te stoppen, opnieuw te evalueren en opnieuw na te denken over de beste manier om door te gaan. Op sommige dagen realiseerde ik me dat mijn zoon het moeilijk had om zich te concentreren. We pauzeerde dan om andere dingen te doen, zoals wandelen in het park, een fietstocht maken, een balletje slaan, wat tekenen. Vaak namen we het schoolmateriaal mee naar het park en deden we het werk daar. Ik voelde dat het ons veel heeft geholpen en ik geloof dat deze momenten deze uitdaging lichter hebben gemaakt. Ik was buitengewoon verrast en volledig dankbaar voor alle steun die de school van mijn zoon gaf.”

Felicitering

“Later in het jaar kwamen de lessen op school geleidelijk terug en namen we al het materiaal dat in deze periode werd gebruikt mee naar de leraar, evenals het dagelijkse schema van de geplande en ook uitgevoerde activiteiten. We kregen superpositieve feedback van de mentor, die ons feliciteerde met de prestaties en ontwikkeling van mijn zoon in deze periode, zelfs thuis. Deze erkenning heeft ons laten zien hoeveel we in staat zijn deze barrières en uitdagingen te overwinnen. En opnieuw mogen we de uitdaging aangaan want de scholen zijn opnieuw gesloten”

De rust om de talenten van je kinderen te ontdekken

“In elke crisis zit een geschenk”

“Mijn naam is Mediha, ik ben getrouwd en heb drie kinderen van 12, 10 en 2 jaar oud. In 2016 ben ik naar Nederland gekomen. Ik kom uit Damascus, een van de oudste steden ter wereld. Damascus is beroemd om zijn jasmijnbomen, die over de stadsmuren en de huizen klimmen.”

Mediha vluchtte met haar gezin vanuit Syrië naar Nederland. “Vanaf 2016 moesten we omgaan met genoeg dingen, maar de coronapandemie was een extra uitgaging. Vanuit ons perspectief was de pandemie een geschenk van God, omdat het mijn ogen opende en ik de talenten van onze kinderen kon ontdekken. Het gaf ons als ouders een kans om onze band met onze kinderen te versterken.”

Volle agenda

“Voor COVID-19 bestond ons leven uit een druk schema. We waren bezig met heel veel verschillende dingen en de tijd vloog voorbij zonder dat we ons dat realiseerden. We hebben veel mooie momenten gemist door ons drukke leven. Snelle

routines, zo druk dat je niet eens meer doorhebt wat er om je heen gebeurt. De routine begon met ‘s ochtends opstaan, naar school, boodschappen doen, de kinderen ophalen van school, ze naar de sportschool, karateles of zwembles brengen, avondeten maken en dan alle kinderen naar bed brengen. Bovendien werk ik twee dagen in de week als vrijwilliger in een Arabische school. Ik had dus een behoorlijk volle agenda en kon niet eens tijd vinden om op vakantie te gaan.”

Haken

Maar toen de pandemie uitbrak en iedereen thuis moest blijven, begonnen de mooiste dagen van ons leven. We verzamelden ons als familie en we konden samen ontbijten in een relaxte sfeer. Geen haast, omdat de online lessen pas om negen uur begonnen. Van het kopje koffie in de ochtend tot het verhaal voor het slapen gaan, ik probeerde het programma leuker te maken met ideeën en activiteiten die ik ooit had uitgesteld. Alles wat ik ooit wilde doen met mijn kinderen. Zo was ik eindelijk in staat om mijn dochter te leren naaien met één haak en kon ze een muts voor zichzelf maken. Ze leerde ook kleren te maken voor haar poppen. Ze was heel trots op zichzelf en genoot elke seconde van de dag. Haar talenten verbaasden mij, ik kon me niet voorstellen dat ze met haar kleine vingers in staat was om zo creatief te zijn.”

Moskee thuis

Daarnaast kon ik mijn zoon helpen met Arabisch lezen. Ik ben er namelijk van overtuigd dat het verbeteren van de moedertaal ook een positieve invloed heeft op de tweede taalontwikkeling. Omdat het Ramadan was en de moskeeën gesloten waren, was er niets mooiers dan onze eigen moskee thuis te maken.

Hisham en Shahd in hun gemaakte Moskee

Onze boodschapper Mohammed zei: alles gebeurt met een goede reden voor een gelovige. Dat heb ik tijdens de lockdown persoonlijk ondervonden. Ik ontdekte mijn dochter haar talent voor tekenen en mijn zoons wiskundige vaardigheden. Dit zijn echt dingen die ik tijdens het normale leven nooit had geweten, toen waren we onderworpen aan onze dagelijkse routine.”

Vaag

Voor Mediha was de coronacrisis een leerzame periode om te ontdekken waar haar kinderen zich mee bezighouden. “We zijn nieuwkomers in Nederland, we wisten niets van het curriculum hier. Dit was dan ook een van de moeilijkste taken voor mij, omdat de schoolmaterialen wat vaag waren. Ik weet niet wat daar gebeurt en ik weet niet wat mijn kinderen leren. Als ik mijn kinderen vraag naar hun lessen of vakken die ze krijgen op school, geven ze een beperkt antwoord en leggen het niet verder uit. Maar nu, tijdens de pandemie, weet ik meer en worden deze mysteries opgelost.”

Een flinke tik

Paul Scheffer staat in zijn standaardwerk *Land Van Aankomst* (2007) stil bij de psychosociale druk, waaraan migranten blootstaan. De status die ze ontleenden aan werk en het verwerven van een inkomen, de plaats in hun netwerk van familie en vrienden en hun welvaart, krijgt een flinke tik. Bovendien zien ze hun kinderen zich ogenschijnlijk gemakkelijk en sneller aanpassen aan hun nieuwe situatie dan zijzelf. Ze leren de taal veel sneller en ze maken zich vlot de gewoonten en gebruiken van de nieuwe omgeving eigen. En daarmee lijken de nieuw aangekomenen door hun eigen kinderen op achterstand gezet te worden als het gaat om kennis van de wereld. Soms gaat dat zo ver dat rolwisseling optreedt: het kind wordt de gesprekspartner van de dokter, de advocaat en de medewerker van de sociale dienst. Ouders bekruipen het gevoel dat ze de greep op hun kinderen verliezen; kinderen doen bij het alledaagse opgroeien steeds minder een beroep op hun ouders, omdat 'die er toch niets van snappen'. Dat er binnen migrantengezinnen spanningen ontstaan, lijkt evident. Dat er een aanslag wordt gedaan op het zelfvertrouwen van de nieuwkomer evenzeer.

Nu woont er in Nederland gelukkig een behulpzaam volkje. Nog voor de kersverse migrant in zicht is, is al aan alles gedacht: huisvesting, een school voor de kinderen, een inburgeringscursus, gezondheidszorg, en ondersteuning door vrijwilligers bij alle mogelijk te voorziene bureaucratische én alledaagse problemen. En vaak is die hulp meer dan welkom. Het valt bijvoorbeeld niet mee om zelf je huisvesting te regelen in een nieuw land waar je taal en gebruiken niet kent. Maar hulp kent een keerzijde. De geboden hulp is sterk geïnstitutionaliseerd. Er zijn regels en voorschriften, do's en don'ts, hiërarchische verhoudingen en soms neerbuigendheid.

Douwe Brouwer

Want zo doen we dat in Nederland. Een teveel aan ongevraagde, voorgestructureerde steun, maakt afhankelijk en passief. Je gaat ervan denken dat je zelfstandig tot niets meer in staat bent. Opnieuw een knauw voor het zelfvertrouwen.

De nieuwkomers die worden geportretteerd in dit *Veerkracht Magazine* hebben zich hier niet bij neergelegd. Ze hebben het heft in eigen hand genomen. Ze gaan bij zichzelf en bij elkaar te rade en pakken zelf hun problemen aan. En ze ontwikkelen eigen initiatieven, zoals digitale workshops, sollicitatietrainingen, themagesprekken, taalcursussen... Ze ontwikkelen precies die initiatieven, waaraan ze zelf behoefte hebben. Ze pakken hun zaken aan.

Voor elke ouder geldt dat de coronacrisis hen voor opvoedingsuitdagingen stelt. Voor de ouders in dit magazine was die uitdaging soms nog wel een beetje groter. Ze hebben ons deelgenoot willen maken. Hun verhalen zijn getuigenissen geworden van hervonden kracht, van nieuw aangeboorde bronnen voor zelfvertrouwen en van hervonden trots.

Douwe Brouwer
Directeur Ithaka ISK

Bahar

Ik kom uit Istanbul, de grootste en meest kosmopolitische stad van Turkije. We zijn tien maanden geleden als gezin naar Nederland gekomen. Het was een moeilijke beslissing om uit ons mooie, zonnige land te vertrekken. Eigenlijk was het niet alleen de beslissing om onze woonplaats te veranderen, het was ook de beslissing om het land achter ons te laten. Het land waar we zijn geboren en opgegroeid, onze familie en vrienden hebben, onze moedertaal spreken. Allemaal uitdagingen waarmee we nu te maken hebben.

Ik ben in september 2020 ambassadeur geworden bij It's My Child. Voor mij is het idee van empowerment van ouders het belangrijkste punt dat me inspireert. Als ouder voelde ik mezelf enigszins verloren in het begeleiden van mijn dochters, nadat ik naar Nederland was gekomen. Ik was hier immers niet bekend met het schoolsysteem, de taal en de cultuur. Nadat ik het geweldige team van It's My Child-ambassadeurs had ontmoet, realiseerde ik me dat ik niet de enige ben. Het lukt om onze weg te vinden in elke moeilijke situatie als we samen als ouders optrekken.

Ambassadeur

COVID-19

Op Glo Burgum leek het alsof er niemand meer woonde. De eerste weken bleven de speeltoestellen zo goed als leeg. Een hele rare gewaarwording wanneer je bedenkt dat meer dan de helft van onze bewoners uit minderjarigen bestaat. Geen kinderen meer die we elke ochtend naar school zagen lopen. Alles was immers gesloten.

*Hoe konden wij als team het contact met de bewoners houden?
Hoe konden wij de kinderen in het vizier blijven houden?*

Na de eerste week besloten we om bij alle bewoners langs te lopen met een zakje gevuld met doe boekjes en stiften voor de kinderen. We verpakten alles in plastic en met de handschoenen aan en de bolderwagen gevuld met de cadeautjes togen we langs de bewoners. Bij veel units maakten we even een praatje, vroegen hoe het ging, legden de corona maatregelen nog een keertje uit en spraken we met kinderen.

Een gezin is mij bij gebleven. Terwijl ik de zakjes aan het uitdelen was zag ik een moeder met een spuitfles desinfectiemiddel door de unit heen en weer lopen. Haar zontje van 2 zat contact met mij te maken (gekke bekken trekken naar elkaar) via het raam. Ik klopte aan de deur en de oudste zoon deed open. Op mijn vraag hoe het ging antwoorde hij; "Wij mogen van mijn moeder onze woning niet meer uit. Ze loopt de hele dag alles te boenen met haar schoonmaakmiddel. Wanneer ik bij de wasmachines ben geweest gaat ze nog net niet zover dat ze het schoonmaakmiddel door mijn mond giet!"

We moesten alle twee lachen. Humor doet veel in moeilijke tijden. Gelukkig konden we ook even met mevrouw spreken en haar vertellen dat schoonmaken goed is, maar dat kinderen niet opgesloten kunnen blijven. Dan krijg je andere ziekteverschijnselen. Goed om naar buiten te gaan en afstand te houden van andere mensen. Houd de 1,5 meter in ere!

Karine Langlais

Na de eerste week bleven we doorgaan met onze rondjes over het centrum. Contact maken op afstand en iedereen een hart onder de riem steken door middel van heel veel praatjes, grapjes, geïnteresseerd zijn, een bosje tulpen en heel veel mooie speelgoed tasjes en koffertjes voor kinderen die we kregen als gift.

Het viel mij op dat er bij vele huizen een streng huiswerk regime was. Er was een lege tafel waar de kinderen aan zaten met hun huiswerk. Er werd rekening gehouden met pauzes, net als op school. Ouders namen hun kinderen bewust mee naar buiten en bleven bij de kinderen zodat er geen lichamelijk contact was met gevaar op corona besmetting. Deze ouders vonden het dan ook erg onprettig wanneer andere ouders dat niet deden. Dat is wel een probleem wanneer je met "andersdenkenden" in een huis woont. Als COA zijnde hebben we vaker dan eens moeten bemiddelen. Om ouders de noodzaak van het handhaven van de corona maatregelen uit te leggen hebben we ook hulp gevraagd van de kinderen door een flyer te maken en uit te leggen in kindertaal waarom iedereen afstand moest houden van elkaar, waarom je naar de supermarkt gaan niet mocht gebruiken als gezinsuitsapje. Een stukje eigen verantwoordelijkheid.

Gelukkig mochten de kinderen na een lange tijd weer naar school. De meeste kinderen waren blij, maar de ouders niet minder! De ouders ervoeren dat het erg moeilijk was om hun kinderen te begeleiden bij het huiswerk terwijl ze de Nederlandse taal niet mochten spreken.

Karine Langlais, woonbegeleider op gezinslocatie Burgum/ COA

Maher

Twee jaar geleden kwam ik naar Nederland, met mijn vrouw en vier kinderen. Ik werk sinds juni 2020 als ambassadeur bij It's My Child. Een jaar geleden woonde ik in het AZC Utrecht. Daar heb ik gemerkt dat mensen vanaf dag één hun zelfvertrouwen hebben verloren. Daarom wil ik daar direct de methode van It's My Child gaan toepassen. Gelukkig heb ik een kamer bij Plein

Einstein kunnen regelen en daar kom ik regelmatig in contact met ouders die in het AZC wonen. Ouders praten daar over hun zorgen. Het enige dat ik doe, is hun motiveren in actie te komen. Met trots kan ik melden dat die ouders binnen een maand een gezamenlijk plan gemaakt hebben. Ze hebben mensen uitgenodigd om ze te vertellen over hoe het onderwijssysteem in Nederland werkt. Hoe mooi om te zien: mensen die op hun eigen manier gaan leren en de regie weer in eigen handen nemen.

Ambassadeur

Met dank aan...

Hoe ontstond Veerkracht Magazine?

Toen de pandemie begon, dachten we bij It's My Child, net als elke andere instelling in het land: hoe kunnen we verder gaan? En hoe kunnen we onze doelgroep blijven bereiken? Gelukkig heeft ons team snel een noodplan opgesteld en zijn onze activiteiten hervat.

Hoewel ouderschap in de huidige omstandigheden een uitdaging is voor elke ouder, hebben nieuwkomer-ouders te maken met veel aanvullende stressfactoren: Nederlands leren, een nieuw thuis opbouwen, opnieuw beginnen in een nieuw land, ver weg van veel dierbaren. Het enige dat ons team hoefde te doen, was deze ouders het gevoel geven dat ze niet alleen stonden in deze pandemie. De ouders kunnen namelijk veel meer doen om hun kinderen te steunen dan ze zich kunnen voorstellen. Hoe geweldig en ongelooflijk waren de initiatieven die ouders namen om hun uitdagingen het hoofd te bieden. Te beginnen met het creëren van een leerruimte, het beheren van laptops voor hun kinderen, het creëren van een gezonde sfeer thuis en hun vrije tijd besteden aan het maken van een unieke familietijd. Met alle creatieve ideeën om het thuisblijven leuk te houden, of de omgeving te verkennen. En eventuele financiële problemen oplossen en bespreekbaar maken. Veel ouders die geen contact met ons hadden voor de pandemie, wilden ook van andere ouders leren hoe ze met hun nieuwe uitdagingen om moesten gaan. Die creatieve initiatieven inspireerden ons om te laten zien hoe mensen die controle hebben over hun eigen leven, oplossingen kunnen vinden en anderen kunnen inspireren.

We zijn erg trots op deze eerste editie van Veerkracht Magazine en willen alle verhalen graag met jullie delen, in de hoop dat 2021 het jaar van herstel en welvaart wordt.

We zijn dit initiatief gestart met een projectgroep die bestond uit eindredacteur Bram Donkers, uitgever Dirk Jasper, Gaby Bremer voor ons creatieve profiel en directeur Soha Shat. De inzet, flexibiliteit en creativiteit van deze groep is de belangrijkste reden dat dit magazine er ook daadwerkelijk is gekomen. Alle teamleden van It's My Child hebben hun kostbare tijd geïnvesteerd om nieuwkomende ouders te ontmoeten, hun vertrouwen te winnen, hen te laten geloven in hun eigen kracht en aan te moedigen om hun ervaringen met deze pandemie met de lezers van dit eerste Veerkracht Magazine te delen.

De eerste praktische stap was het verzamelen van alle verhalen. Sommige ouders hebben hun verhalen zelf op papier gezet,

terwijl de anderen geïnterviewd zijn door experts. Naast ons team was er een groep vrijwilligers, die meewerkten aan de interviews. We zijn Dima Ghanem, Samah Sulaiman, Ingrid van der Tuuk, Ismael Mustafa, Malika Terchi, Thanaa Kasr en Najuan Daadleh enorm dankbaar voor alle tijd die zij hebben besteed aan het interviewen van ouders of het vertalen van de verhalen.

Zonder financiële steun van de *Gemeente Utrecht*, *NUOVO* en *het Oranje Fonds* had dit initiatief niet het licht gezien. We bedanken ook het COA en Plein Einstein om ons te laten werken in het Utrechtse AZC en de effectieve steun bij de realisatie dit blad. We zijn de Universiteit Utrecht zeer erkentelijk voor hun cruciale rol, enerzijds door de enorme inzet van de studenten bij dit tijdschrift, anderzijds door masterstudenten van de faculteit Jeugd, Onderwijs en Samenleving bij ons werk te betrekken. Inmiddels zijn er drie wetenschappelijke studies uitgevoerd naar het perspectief van ouders en kinderen en de mogelijkheid om de It's My Child-aanpak uit te rollen naar een bredere selectie van Nederlandse scholen. Daarnaast spreken wij onze oprechte dank en waardering uit aan professoren Luc Stevens en Mariëtte de Haan, die hun kostbare tijd besteden om ons te begeleiden.

Ook veel dank aan het bestuur en van It's My Child, bestaande uit Douwe Brouwer, Peter van der Berg en Aslı Ünlüsoy. Wat is het een genoegen om regelmatig mensen te ontmoeten die oprecht geïnteresseerd zijn in ideeën, die constructieve kritiek geven en die nieuwe ideeën, nieuwe manieren van denken en nieuwe werkwijzen ondersteunen. Ook grote dank aan al onze partners en organisaties waarmee we hebben samengewerkt: de NUOVO Scholen Ithaka, Pouwer en Trajectum, Pharos, Taal Doet Meer, VluchtelingenWerk Nederland, Stichting Al Amal, NL educatie, Stichting Stimulance, Taal vriendelijke school, MOWAD, Warchild, Moira Stichting, Perspectief Stichting, Leergeld, Queri-don - Taal en horeca en Buurtteams Utrecht.

De selectie van de mooiste verhalen werd gevolgd door het maken van alle fotografische portretten. Het was een uitdaging om tijdens de pandemie 35 families te bezoeken. We zijn ook de ouders dankbaar van wie de verhalen uiteindelijk niet zijn opgenomen in dit magazine: Dima Najjar, Huda Fakher, Suze A, Wafa Al Ziyad, Nisreen Daboul, Celine Haout, Ingrid Julieth, Mahmood Jahromy, Carlos Marquezin, Maribel Dominguez, Alisaghar Behrooz, Wissam Odeh, Amani Abd Aljalel, Rania Abd Alsattar, Khuzama Samier, Munia Hussien, Firas Idris, Mervat Fattal, Shahed Moustafa, Abdullah Najem, Raed Abu Yaser, Kamar Bitar, Sally A., Lamy D., Salma Ramy, Aifalin Sulaiman, Raquel S., Machi Ch., Maha Abo Shahab, Thara Hamwi, Manda P., Anson Si-kander, Mai Noran, Ahmet Kijisjkazas, Evelyn Gabriel, Malia Adityarani, Evrida Maisaroh. Het was een onbeschrijfelijk genoegen iedereen te ontmoeten en alle unieke verhalen op te halen. We hebben er heel veel van geleerd. We zijn vereerd alle verhalen op onze website te publiceren: www.itsmychild.nl.

COLOFON

Veerkracht
magazine

Januari 2021, jaargang 1, nummer 1

Een uitgave van:
It's My Child
La Bohèmedreef 7
3561 KW Utrecht
E-mail: info@itsmychild.nl
Telefoon: 030 - 263 46 34
Website: www.itsmychild.nl

Fotografie: Gaby Bremer, Dirk Jasper en Shutterstock
Eindredactie: Bram Donkers – NUOVO Scholen
Redactionele ondersteuning: Simone Bremer
Vormgeving en productie: Dirk Jasper – Barnyard, Creative Powerhouse
Creatief manager: Gaby Bremer
Projectleiding: Soha Shat
Drukwerkbegeleiding: GRV Project en Creatie
Druk: Drukkerij Roelofs

Copyright
© 2021 Stichting It's My Child, Utrecht
Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

